

ALS DE MAN VAN JE DROMEN INEENS VOOR JE STAAT...

KONSALIK

Het gestolen geluk

ROMAN

HEINZ G. KONSALIK

Het gestolen geluk

Pietro Bombalo was op dit moment niet aanspreekbaar. Wie iets tegen hem zei, werd afgesnauwd, en van degenen die zich rondom hem verdrongen, eiste hij het onmogelijke. Hij had zich in het midden van de kamer opgesteld, trok met theatrale gebaren aan zijn zwarte krulhaar en hief beschuldigend de handen op.

‘*Diabolo!*’ riep hij uit. ‘Waar is de champagne? En waar blijven de snacks? En waar heb je die grote bos rozen voor de televisieopnamen gelaten? Ik moet ook altijd overal zelf voor zorgen, voor alles!’

De kamer was vol fotografen, verslaggevers, cameralieden, heren in rokkostuum en twee bedienden, die waardig in hun livrei met gouden tressen bij de deur stonden te wachten totdat ze open mochten doen. Zij trokken zich niets aan van Bombalo’s geschreeuw. Voortdurend werden er nieuwe bloemstukken, enorme boeketten rozen en orchideeën in cellofaan binnengedragen. De mensen wisten niet meer waar ze alles moesten laten en stapelden ze maar langs de muur op.

Tegen diezelfde muur leunde een slanke, blonde vrouw van gemiddelde lengte, gekleed in een lichtrode, lange avondjurk van Grieks-klassieke snit. Niemand schonk aandacht aan haar: de bedienden liepen bedrijvig langs haar heen en stapelden de bloemstukken en ruikers naast haar op. Nu en dan knikte iemand haar vriendelijk toe, maar het kwam bij niemand op haar aan te spreken en te zeggen hoe gelukkig ze zich mocht prijzen dat ze een avond als deze mocht beleven.

Ze verwachtte het trouwens ook niet – ze kende dit opgewonden en opgeschroefde gedoe al jaren, want het herhaalde

Pietro Bombalo was op dit moment niet aanspreekbaar. Wie iets tegen hem zei, werd afgesnauwd, en van degenen die zich rondom hem verdrongen, eiste hij het onmogelijke. Hij had zich in het midden van de kamer opgesteld, trok met theatrale gebaren aan zijn zwarte krulhaar en hief beschuldigend de handen op.

‘*Diabolo!*’ riep hij uit. ‘Waar is de champagne? En waar blijven de snacks? En waar heb je die grote bos rozen voor de televisieopnamen gelaten? Ik moet ook altijd overal zelf voor zorgen, voor alles!’

De kamer was vol fotografen, verslaggevers, cameralieden, heren in rokkostuum en twee bedienden, die waardig in hun livrei met gouden tressen bij de deur stonden te wachten totdat ze open mochten doen. Zij trokken zich niets aan van Bombalo’s geschreeuw. Voortdurend werden er nieuwe bloemstukken, enorme boeketten rozen en orchideeën in cellofaan binnengedragen. De mensen wisten niet meer waar ze alles moesten laten en stapelden ze maar langs de muur op.

Tegen diezelfde muur leunde een slanke, blonde vrouw van gemiddelde lengte, gekleed in een lichtrode, lange avondjurk van Grieks-klassieke snit. Niemand schonk aandacht aan haar: de bedienden liepen bedrijvig langs haar heen en stapelden de bloemstukken en ruikers naast haar op. Nu en dan knikte iemand haar vriendelijk toe, maar het kwam bij niemand op haar aan te spreken en te zeggen hoe gelukkig ze zich mocht prijzen dat ze een avond als deze mocht beleven.

Ze verwachtte het trouwens ook niet – ze kende dit opgewonden en opgeschroefde gedoe al jaren, want het herhaalde

zich steeds opnieuw. Alleen de taal die de aanwezigen spraken, was telkens een andere – nu eens Frans, dan weer Engels of Spaans, en soms zelfs Japans. Vroeger had ze samen met Pietro Bombalo een plaatsje gezocht voor de bloemstukken, interviews gegeven en met een fotogeniek lachje gepreveld: ‘O ja, ik ben dolgelukkig dat ik de vrouw mag zijn van een man als Bernd. Het leven met hem is zo afwisselend en plezierig...’ Zinnetjes die Bombalo haar had voorgekauwd, omdat ze naar zijn mening ‘een snaar in het hart van de lezer lieten trillen’. Maar later was ze zich afzijdig gaan houden en had ze de voorkeur gegeven aan zwijgen. Liegen – al was het maar met een lachje – stuitte haar tegen de borst.

Ze richtte haar blik op de druk gebarende, schreeuwende Bombalo, stak een sigaret op en schudde haar hoofd. Steeds weer hetzelfde liedje, dacht ze. Een gekkenhuis. Naar alle opwinding te oordelen, zou je denken dat de wereld verging. En straks, als alles achter de rug was – als de journalisten hun vragen hadden gesteld, de fotografen hun fotootjes gemaakt hadden en de cameralieden hun opnames klaar hadden – zou Bombalo uitgeput maar zielsgelukkig in een luie stoel hangen, een slokje nemen van zijn Campari en trots zeggen: ‘Nou, mensen, was dat goed geënceneerd of niet? Je hoeft de wereld alleen maar te tonen hoe beroemd je bent, dan zal ze het geloven óók.’

Ze zag hoe hij opnieuw zijn handen ophief. Het geroezemoes hield even op. Hij haastte zich naar de deur en luisterde gespannen. Nog enkele maten, dan zou het concert afgelopen zijn. De trombones schetterden luid, de pauken roffelden, de strijkers speelden fortissimo. Over enkele seconden zou de zaal veranderen in een kolkende zee, opgezweept door een orkaan van applaus en gejuich – een gigantische springvloed die over het podium golfde en ‘Bravo! Bravo!’ bulderde.

Bombalo trok zich iets terug van de deur. De bedienden in livrei rechtten hun ruggen.

‘Nog tien seconden, mijne heren,’ kondigde Bombalo trots aan.

De aanwezigen wachtten in stilte. Achter de deur, in de immense concertzaal, dreunden nu de pauken en het koper.

‘Hij weet het orkest te betoveren,’ zei iemand, de stilte in de kamer verbrekend.

De slanke blonde vrouw doofde haar pas aangestoken sigaret in een vaas met bloemen en haalde beide handen door haar lange haar. De verslaggevers en cameralieden draaiden hun hoofden naar haar om, alsof ze haar nu pas opmerkten. Twee fotografen lieten hun flitslampen blikkeren. Ze deed geen moeite om een glimlach te tonen en bleef recht voor zich uit staren. Morgen zouden vele duizenden onder die foto’s kunnen lezen: ‘Carola Donani, de stralend mooie echtgenote van de beroemde dirigent Bernd Donani. Naar verluidt zou alleen al haar collier twee ton waard zijn.’ En de vrouw van Jan Modaal zou onder het genot van een kopje koffie een zucht slaken en denken: wat moet zo’n vrouw zich gelukkig voelen...

Carola Donani wendde haar blik af om Bombalo aan te kijken. Hij, Pietro Bombalo, was de impresario die niets naliet om de naam Bernd Donani tot een begrip in de wereld van de klassieke muziek te maken; die contracten voor hem afsloot voor concerten die pas over twee jaar zouden worden gegeven; die vliegtuigen voor Donani charterde; die perscommuniqués uitgaf waarin werd gemeld dat Donani een ongeval had gehad, maar als door een wonder gespaard was gebleven; die opnamen arrangeerde waarop Donani hand in hand met beroemde filmsterren te bewonderen was, met eronder de tekst: ‘Een nieuwe romance? Zelden keek Donani zo gelukkig...’ Ja, Pietro Bombalo was een meester in zijn vak, maar van Carola Donani snapte hij niets; niet van wat zij dacht of voelde of wat haar innerlijk verscheurde. In de ogen van Bombalo was zij slechts de echtgenote van een rijk man – wat wilde ze nog meer?

Carola's blik ontmoette die van Bombalo, en het was alsof twee degenen elkaar kruisten, totdat hij zich met een ruk omdraaide en naar de deur beende. Het slotakkoord, één seconde doodse stilte, daarna het donderende applaus van duizenden handen. Juichkreten, stampende voeten. Die bedienden in livrei rukten de deur open, de verslaggevers drongen op en de geluiden van het applaus, het gegons van stemmen en gedreun van stampende voeten golfd en de kamer in. Toen dook te midden van de mensenmassa voor de deuropening een gebruid hoofd op, omkranst door wit haar en overdekt met parelend zweet; uitgeput, de ogen vervuld van moeheid en het verlangen naar rust, ondanks de lachrimpels eromheen.

Z'n strikje zit alweer scheef, dacht Carola, terwijl ze zich losmaakte uit de zee van bloemen. Geen mens die het ziet, zelfs Bombalo niet, hoewel hem toch nooit iets ontgaat. En dat terwijl z'n strikje na afloop van een concert altijd scheef zit. Zo ken ik hem al acht jaar.

Ze worstelde zich door de mensenmassa, en zodra Donani haar zag, wist hij wat ze wilde. Glimlachend hief hij zijn kin op. Carola trok het strikje recht en depte met haar zakdoek de zweetdruppels van zijn gezicht.

'Dank je, m'n schat,' zei hij zacht.

Toen richtte hij zich op, stapte zij achteruit en begonnen de camera's te snorren en te flitsen.

Opening van het seizoen in Parijs.

Een Beethovenconcert, met Bernd Donani vóór het orkest.

Hét evenement van het uitgaansseizoen voor de society van Parijs.

Tien keer moest Donani terug naar de zaal om buigend het applaus in ontvangst te nemen. Toen stond hij de pers te woord om aan te vullen wat Bombalo al had verteld. Naar Carola keek niemand meer om; zij zat te midden van de bloemen rustig af te wachten.

Bij het horen van een stem schrok ze op. Ze had die stem zo-even al gehoord, maar zich niet kunnen voorstellen dat de woorden voor haar waren bestemd. Pas toen de stem zei: 'Mevrouw, mag ik ook u gelukwensen?' realiseerde ze zich dat ze werd aangesproken.

Toen ze opkeek zag Carola een jonge, slanke man voor zich staan, met het gebruinde, enigszins meisjesachtige uiterlijk van iemand uit het zuiden van Frankrijk. Zijn grote, donkerbruine ogen schitterden. Zijn smalle handen pakten haar hand vast en brachten die iets omhoog, zodat de zachte, volle lippen er een vluchtige, nauwelijks voelbare kus op konden drukken.

'U kent mij niet?' vroeg hij. Zijn Duits met een Frans accent klonk zangerig en was even zacht als zijn jongensgezicht.

'Nee,' zei Carola langzaam.

'Hoe zou zo'n kleine man u ook opgevallen kunnen zijn?' Hij keek om naar Donani, die van zijn champagne nipte, omringd door heren in rokkostuum. 'In vergelijking met hem zijn wij slechts piepende muisjes.'

Carola lachte zacht. Wat klinkt dat leuk, dacht ze, piepende muisjes. Maar het is wel treffend, het geeft de atmosfeer die de grote Donani omgeeft exact weer. Hij is de zon, en alle lagere schepselen koesteren zich in zijn straling om te groeien en te bloeien.

'Mag ik me even aan u voorstellen: Jean Leclerc,' zei de jongeman.

'Leclerc?'

'Violist in l'Orchestre de Paris,' zei hij met een verbitterd lachje. 'Ik geloof nauwelijks dat uw man, dirigent van ons orkest, me ooit heeft opgemerkt. Behalve dan als ik een fis in plaats van een f speel. Donani, zo zegt iedereen, beschikt over een absoluut gehoor.'

'Dat doet hij inderdaad.' Ze streek een lok van haar voorhoofd. 'Het staat in ieder interview. Bombalo zal nooit nalaten de journalisten daarop te wijzen.'

‘U ziet er niet gelukkig uit, mevrouw,’ zei Jean Leclerc zacht. Carola keek hem vernietigend aan.

‘Wat wilt u van mij?’ vroeg ze bijna lomp.

‘Ik let al sinds maanden op u.’ Leclerc keek om zich heen. Donani stond anekdotes uit zijn leven te vertellen, bedacht door Bombalo. Degene die er het hardst om lachte, was Bombalo zelf, hoewel hij ze al honderd keer moest hebben gehoord. ‘Ik heb op u gelet sinds ons orkest met Donani aan z’n wereldtournee begon.’

‘U zou er verstandiger aan doen wat beter op uw f te letten,’ zei Carola, terwijl ze uit de diepe fauteuil opstond. Ze was iets groter dan Leclerc, maar dat kwam alleen door haar naaldhakken.

‘U bent ongelukkig, madame,’ hernam Leclerc.

‘Wie geeft u het recht zo brutaal tegen mij te zijn?’ Ze wilde weglopen naar Donani, om een eind te maken aan het gesprek. Tot haar verbazing merkte ze dat Leclerc zijn hand op haar arm had gelegd. Ze voelde de warme gloed ervan door de stof van haar mouw. Ze bleef staan en keek hem met haar blauwe ogen, die donker waren van woede, indringend aan. ‘Wat moet dat?’

‘U heeft mij een vraag gesteld, madame. En die zou ik graag als volgt beantwoorden: als een man een mooie vrouw ziet lijden, is hij verplicht haar te helpen. Zo denken de mannen uit de streek waar ik vandaan kom er tenminste over. Tenslotte waren de ridderlijke troubadours onze voorvaderen.’

‘U komt uit de Provence?’

‘Inderdaad. Uit Arles.’

‘Uw Duits mag er zijn.’

‘Ik heb aan het Berlijns conservatorium gestudeerd, madame.’ Jean Leclerc liet Carola los, nu ze geen aanstalten meer maakte zich te verwijderen. Toen ze hem opnieuw aankeek, had de woede in haar blik plaatsgemaakt voor een mengeling van verbazing, verholen angst en een onuitsproken vraag.

‘Ik ben niet ongelukkig,’ zei ze plotseling zacht.

‘Toch wel, madame.’

‘U vergist zich.’

‘En u maakt zichzelf maar wat wijs. Ik heb naar u gekeken, toen u zich onbespied waande. De uitstraling om u heen heeft veel weg van de goudkleurige hemel rondom een stenen Boeddhabbeeld. U gaat door het leven als een koningin die afgunstig is op een bedelvrouw.’

‘Onzin!’ Carola knipoogde naar haar man, die zijn champagnekelk in een toast naar haar ophief.

‘Kom er toch bij!’ riep hij haar toe.

Leclerc glimlachte spottend. ‘De grote meester wenkt. Toe maar, madame, snelt u toe! Er wordt u een glaasje champagne gegund.’ ‘U bent een brutale vent!’ Carola hijgde van woede. ‘Ik begrijp zelf niet waarom ik nog langer naar u luister.’

‘Omdat u wilt horen wat u anders alleen maar denkt, madame. Carola Donani, echtgenote van de grootste dirigent van onze tijd. De droom van miljoenen vrouwen, nietwaar? U bewoont in West-Duitsland een kast van een villa. U toert rond in een witte sportwagen. U draagt briljanten, saffieren, robijnen en smaragden. U bezit nertsmantels en chinchillajasjes. Nooit hoeft u zich af te vragen hoe duur een steak zal zijn. Voor u heeft geld het aureool van het bijzondere verloren. Wie zou niet graag een dergelijk leventje willen leiden?’ Leclerc laste een korte pauze in en keek Carola aan. Haar ogen glinsterden. ‘Maar hoe ziet de werkelijkheid eruit? Uw ogen, madame, uw ogen verraden het, als u alleen bent. U droomt ervan weer een jong meisje te zijn en opnieuw te beginnen. Dan zou u veel dingen heel anders doen. En vóór alles zou u een man uitzoeken die tijd voor u heeft en met u is getrouwd, in plaats van met de symfonieën van Mozart en Beethoven.’

‘Waar haalt u de brutaliteit vandaan!’ zei Carola Donani. Toen draaide ze zich abrupt om en liet Leclerc staan. Met snelle passen liep ze naar Bombalo en liet zich door hem een

glaasje champagne aanreiken. Vrijwel meteen werd ze geabsorbeerd door de kring van heren in rokkostuum. Alleen haar lachje was nog te horen. Het klonk kil en gekunsteld.

Jean Leclerc bleef tussen de bergen bloemen staan, stak een sigaret op, nam gretig een paar trekken en drukte hem weer uit.

Het was hem gelukt! Hij had Carola Donani aangesproken. De eerste stap was gezet. Hij had een deur geopend en zich ervan kunnen overtuigen dat het de juiste was.

Onopgemerkt verliet hij de dirigentenkamer.

In de foyer van het gebouw stuitte hij op de laatste concertbezoekers. Smokings, bontstola's om blote schouders, gezichten die nog rood waren van opwinding.

'Hij dirigeert als een god,' hoorde hij een vrouw zeggen.

Leclerc glimlachte boosaardig. Ook goden zijn kwetsbaar, dacht hij. En godinnen smachten naar een menselijk bestaan.

Over Parijs, de stad aan de Seine, straalde de lichte hemel van een warme zomeravond.

De hotelkamer was, zoals altijd, uitgekozen door Bombalo. Het was een zaal van een slaapkamer, met hoge glazen deuren die uitkwamen op een balkon met uitzicht op de Seine. De torens van de Notre Dame leken te zweven onder de nachtelijke hemel.

Bernd Donani lag al uitgekled in bed. De partituur die hij bestudeerde was die van een symfonie van een modern componist, hem toegezonden door een muziekuitgeverij met het verzoek het werk te beoordelen. De componist was niet onbekend, maar de symfonie was niettemin armzalig. Daar kwam nog bij dat Donani niet gecharmeerd was van twaalftoons-harmonieën. Voor hem was een symfonie van Beethoven of Tsjajkovski een machtige berg die telkens opnieuw veroverd en bedwongen moest worden en hem steeds met nieuwe

moeilijkheden confronteerde. Des te bevredigender was het daardoor om aan het slot van een concert de baton op de lessenaar te kunnen leggen en uitgeput te beseffen dat er niet meer uit de muziek te halen viel dan erin te horen was geweest. Wat stelde de muziek van de moderne componisten in vergelijking daarmee voor, muziek die onveranderlijk klonk alsof ze door mechanische instrumenten werd voortgebracht?

Carola Donani kwam vanaf het balkon terug in de slaapkamer. Ze was nog geheel gekleed. Bernd Donani gooide de partituur op de rand rond het brede bed en leunde achterover in de kussens. Hij geeuwde achter zijn hand en stak zijn andere hand uit, zodat het leek alsof hij de celli en houtblazers een inzet wilde aangeven.

‘Kom in bed, schat,’ zei hij, opnieuw geeuwend. ‘Ik voel me gebroken. Altijd die feesten aan het eind van zo’n zware dag.’

‘Nee!’ zei Carola hardop, terwijl ze steun zocht tegen de openstaande balkondeur. Met een ruk zag ze zijn hoofd omhoogkomen.

‘Hoezo, nee?’

‘Ik kom niet.’

‘Ik geloof graag dat Parijs bij nacht betoverend is. Maar dat zal morgen ook nog wel zo zijn, lieverd.’ Donani liet zich onder de geborduurde deken glijden en slaakte een zucht. ‘Als je eens wist hoe moe ik ben. Laten we gaan slapen, in plaats van de nacht in te staren.’

‘Wie dwingt jou het leven te leiden dat je al jaren leidt?’ Haar stem klonk hees van opwinding.

‘Wat een vraag, lieverd. Bombalo...’

‘Verdient hij het geld, of jij? Is hij bij jóú in dienst, of ben jij degene die naar zijn pijpen moet dansen?’

‘Hij is... goeie genade, schat, kom nou toch slapen!’

‘Schat, engeltje, lieverd, prinsesje, ik ben die koosnaampjes van je beu!’ Haar stem werd luider. ‘We zijn nu negen jaar met elkaar getrouwd.’

‘En ik zegen ieder uur van al die honderdacht maanden!’ Donani kwam weer overeind en leunde tegen het hoofdeinde van het bed. ‘Wat mankeert je eigenlijk? Zenuwen? Migraine, misschien? Moet ik een dokter laten komen?’

‘Ik heb geen behoefte aan een dokter, maar aan een man!’ riep Carola uit. Plotseling zocht alles in haar zich een uitweg. Ze hield niet langer rekening met de openstaande balkondeuren, met de kamer ernaast, met het decorum van een vrouw die haar geluk had gedragen als een soort mantel. Ze gooide het allemaal van zich af, alsof een soort explosie haar de kleren van het lijf rukte. Alle kostbare cadeaus waarmee haar man haar gedurende de afgelopen jaren had volgehangen, verbleekten in de felle bliksemflits die haar hart doorboorde.

Bernd Donani zag het vanuit bed roerloos aan, met de grote, verwonderde ogen van een kind dat de vriendjes met wie hij altijd heeft gespeeld niet meer begrijpt, omdat ze zeiden: weg jij, we moeten jou niet meer. En zo plotseling, zonder enigerlei waarschuwing vooraf.

‘Wat... wat is er toch, Carola?’ vroeg hij verbijsterd.

‘Wat *bén* ik eigenlijk voor je?’ Ze sloot de balkondeuren. Na die eerste uitbarsting kreeg haar nuchtere verstand weer de overhand. ‘Zeg alsjeblieft niet: “Je bent mijn vrouw.” Natuurlijk ben ik dat. In mijn pas staat jouw naam achter mijn voor-naam. Onze twee kinderen dragen de naam Donani. Iedere dag lees ik die naam in de krant, of op de rekeningen die ze ons sturen. Het valt niet te ontkennen: ik *bén* mevrouw Carola Donani. Maar is het voldoende om die naam te dragen? Als je de moeite zou nemen om, behalve aan het tweede deel van de *Eroica*, ook eens aan mij te denken, zou je zelf wel op het antwoord komen. Maar het enige waaraan jij denkt, zijn die symfonieën van je!’

‘Daar leven we toevallig van.’

‘Nou, ik zou nog liever honger lijden, als ik maar wist dat ik je vróúw was.’

Nerveus haalde Donani een hand door zijn witte haar. ‘Jij weet niet wat honger is, Carola.’

‘Maar ik weet wél wat het wil zeggen de vrouw te zijn van een man die nooit tijd heeft. Die vandaag hier in Parijs en morgen in Londen moet dirigeren, overmorgen in Milaan en aan het eind van de week in Brussel. Ik ken alle luxesuites van de Grand Hotels tussen Tokio en Montreal, ik weet dat de portier van Miramar in Palermo een rode neus heeft en dat de hoofdkelner van het Park Hotel in Kopenhagen drie kinderen te eten moet geven. Ik ben overal thuis, móet overal thuis zijn, behalve daar waar ik thuishoor, bij m’n kinderen. Maar ik zie Alwine en Babette nog maar twee weken per jaar! En ik heb een man die ’s ochtends in hemdsmouwen orkest-repetities leidt, ’s middags met z’n solisten moet repeteren en ’s avonds in rokkostuum voor tweeduizend mensen optreedt om Chopin en Brahms te celebreren; en na afloop ligt hij uitgeput in bed te geeuwen en zegt half slapend: “Kom toch in bed, schat.” Noem je dat léven?’

Donani zweeg. De kinderlijke uitdrukking in zijn ogen was nu verdwenen. Peinzend staaarde hij zijn vrouw aan. Carola stond in haar prachtige rode Griekse avondjurk voor het raam, trillend van verontwaardiging en omlijst door de lichte nachtelijke hemel. Als Japans lakwerk op onyx, dacht hij onwillekeurig.

‘Nou? Waarom zeg je niks?’ riep ze uit toen hij bleef zwijgen.

‘Wat kan ik erop zeggen, Carola?’ Zijn stem klonk bedaard. Hij staaarde haar nog steeds aan en schudde langzaam zijn hoofd. ‘Ik begrijp het gewoon niet.’

‘Dus jij begrijpt niet dat ik méér van het leven verlang dan sieraden, bont, geld, recepties, hoogdravende maar nietszeggende toespraken en gevulde champagneglazen?’ Met een paar vlugge pasjes kwam ze naar het voeteneinde van het bed en boog zich ver naar voren. Hij kon recht in haar décolleté kij-

ken en lachte als een schooljongen. Wat is ze toch mooi, dacht hij.

‘Ik ben zevenentwintig,’ zei ze luid.

Donani knikte. ‘Als iemand anders dat over jou tegen me zou zeggen, zou ik hem een draai om z’n oren geven. Je ziet er nog precies zo uit als toen ik je leerde kennen. Achttien was je toen.’

‘Ja. En is een vrouw op haar zevenentwintigste voor jou alleen nog maar een etalagepop, die je vol kunt hangen met juwelen en dure kleding?’

‘Schat...’

‘Ik kan er niet meer tegen, Bernd.’ Carola ging op de rand van het bed zitten en sloeg haar handen voor haar ogen. ‘Het is heel goed mogelijk dat jij me echt niet begrijpt, dat je alleen nog maar gevoel hebt voor je muziek, dat je inderdaad van me houdt, op jouw manier dan, ongeveer zoals andere mannen met een foto van hun dure jacht lopen te leuren of hun gasten rondleiden door het park rondom hun villa. Zó loop jij te koop met je vrouw, als een zichtbaar bewijs voor je succes. Het dringt niet eens tot je door hoe afschuwelijk dat is voor een vrouw, hoe verstikkend en smorend voor haar gevoelsleven.’ Ze draaide zich om en legde haar beide handen op zijn borst. ‘Toe, Bernd, laten we voor één keertje, voor deze ene keer dit jaar, échte mensen zijn. Laten we voor een week of vier, zes, naar huis rijden. Dan kunnen we fijn met de kinderen ravotten, wandelingen maken, uitrusten, elkaar opnieuw leren kennen en met elkaar vrijen zoals vroeger, toen je nog tweede dirigent in Bielefeld was en ik je kon troosten omdat ze je die *Butterfly*-première, die ze je hadden beloofd, toch weer niet lieten dirigeren. Weet je nog, die dag zijn we eropuit getrokken, zijn onder die appelboom gaan liggen en...’

‘Het was een perenboom, schat.’

‘Klopt, het wás een perenboom. Dus dat weet je nog?’

‘De dingen die wij samen hebben beleefd, zal ik nooit vergeten.’

‘En hoe ziet ons leven er nu uit? Heb je de tijd nog om er weer eens met mij op uit te trekken en als twee kinderen door de bossen te zwerven, hand in hand?’

‘M’n agenda, lieverd. Je weet zelf hoe druk ik ’t heb.’

‘We worden erdoor verslonden, Bernd!’ Carola was opgesprongen. ‘Merk je dan niet hoe we door jouw roem worden verslonden? Ik heb me ooit eens zo warm en geborgen gevoeld in je liefde. Maar nu bevries ik! Wat hebben de kinderen aan ons? Iedere week een briefkaart uit een ander land. Wat heb ik nog aan je? Elke ochtend een paar recensies in de krant waarin ik kan lezen hoe beroemd jij wel bent en hoe soeverein mijn heer gemaal Béla Bartok dirigeert. Sinds een jaar of vier leid ik het leven van een non. Heb je er enig idee van wat het zeggen wil om al op je drieëntwintigste te moeten leven alsof je het celibaat hebt omhelsd? Goeie genade, moet ik soms naakt voor je gaan staan en je smeken: “Kijk toch eens naar me, ik ben een vrouw, pak me vast, neem me, ik ben van jou. Zie je dan niet dat ik van jouw wil zijn?” Maar wannéér kan ik dat tegen je zeggen? Zelfs daarvoor ontbreekt me de tijd. Recepties, feesten, soirées tot vroeg in de ochtend; en dan het gevoel alsof je lood in je armen en benen hebt, en gedwongen rust, want de volgende ochtend begint het allemaal van voren af aan. Orkestrepetitie, solistenrepetitie, dag in, dag uit, iedere avond en iedere nacht opnieuw. Bernd, dit houd ik niet meer uit. Ik houd ’t niet meer uit!’

Ze schreeuwde opnieuw en drukte haar handen tegen haar oren, alsof ze haar eigen stem niet meer wilde horen.

Donani zweeg. Zijn gezicht was bleek geworden en hij zocht verwoed naar verklaringen, geruststellende woorden. Hij was doodop, probeerde zijn onweerstaanbare drang tot geeuwen de baas te worden en snakte naar rust. Zijn lichaam snakte naar het verrukkelijke gevoel languit te kunnen liggen. ‘Voor de

onbekende uitvinder van het bed zou in ieder huishouden een eerbewijs moeten hangen,' had hij eens opgemerkt. Een uitspraak die karakteristiek was voor Donani, maar Bombalo had het afgekeurd voor de media. Een dirigent die graag in zijn bed ligt is niet wervend genoeg, tenzij hij er niet alléén in ligt.

'We zullen morgen een wandeling door het Bois de Boulogne maken. Tevreden, schat?' Hij rekte zich behaaglijk uit. Morgenochtend tussen elf en twaalf uur zou dat nog net kunnen. Het orkest kan het adagio ook wel onder de concertmeester doornemen. 'Een heel uur vrij,' dacht hij hardop, 'van elf tot twaalf. Kom je nu slapen, lieverd?'

Carola bleef hem van vóór het bed staan aanstaren. Wat is hij me plotseling vreemd, dacht ze geschrokken. Het lijkt wel alsof ik, samen met alles wat ik eruit heb gegooid, ook alles heb weggegooid wat ons met elkaar verbond. Nu voel ik me plotseling leeg, op m'n zevenentwintigste niet meer dan een glanzende, lege huls. Als hij me nu aanraakte, zou ik me verzetten, wist ze. Ik zou van me afslaan en hem krabben en bijten, zoals ik ook zou doen als een andere man probeerde me te verkrachten. Zo koud laat hij me opeens, zo... zo walg ik plotseling van hem.

Ze haalde diep adem en bespeurde in haar innerlijk ontsteltenis over de transformatie die zich daar had voltrokken. Donani geewde opnieuw en liet zich onder de dekens glijden. Bah, wat haat ik het plotseling allemaal, dacht ze. Een oude, versleten man is hij, meer niet. Op z'n achtenveertigste al een ouwe vent. Maar ik ben jong! Ik heb nog een heel leven voor me, ik ben pas zevenentwintig. Eenentwintig jaar jonger dan deze Bernd Donani wiens naam ik draag. Misschien is het dan tóch waar dat je een leeftijdsverschil niet gewoon maar kunt negeren, zelfs niet als je denkt dat je genoeg van hem houdt om daartoe in staat te zijn. Het is zelfbedrog waarvoor je ooit de rekening gepresenteerd krijgt. Een paar jaar verschil is te overbruggen, maar eenentwintig jaar? Dat is

bijna een kwarteeuw! Daar is geen enkele liefde tegen opgewassen. Op een gegeven moment zal zelfs de grootste liefde niet meer bij machte zijn het dubbele op te brengen van wat de natuur normaal verlangt.

‘Je had nooit mogen trouwen,’ zei ze zacht maar duidelijk verstaanbaar.

Donani’s hoofd kwam omhoog van het kussen. ‘Dat zegt Bombalo ook altijd. Tja, ze hebben nu eenmaal niet allemaal zo’n verrukkelijk vrouwtje als ik. Kijk hier eens...’ Zijn hand tastte naar Carola’s bed, schoof het kussen opzij en goochelde een platte doos tevoorschijn. Als ze in bed was gaan liggen had ze die moeten vinden.

‘Het was de bedoeling dat je hem zelf zou ontdekken, schat,’ zei hij vermoed. ‘Ik kon niet weten dat je vannacht zo over je toeren zou zijn. Toe, bekijk het even!’

Hij liet de cassette openspringen en hield hem voor haar op. Op het rode satijn lag een platina collier, bezet met robijnen en briljanten. Een vorstelijk sieraad.

Carola gunde het nauwelijks een blik. Ze verroerde zich niet. Ze stak haar hand er niet naar uit, maar bleef er langs heen staren, naar het verwachtingsvolle gezicht van haar echtgenoot.

‘Wat ken je me toch slecht,’ zei ze eindelijk. Langzaam sprekend voegde ze eraan toe: ‘Goud, briljanten, wat héb ik eraan? Ik zou het met liefde allemaal weggeven als ik er mijn geluk van vroeger mee kon terugkopen, als ik op die manier alles weer kon maken zoals het toen was. O, ik zou álles weg-schenken, als je weer de mijne zou zijn, in plaats van de slaaf van je beroep. Maar dat begrijp jij toch niet. Misschien ook mág je het niet begrijpen, zodat je de man kunt blijven die je nu bent: de grote Donani. Maar ik kan zo niet langer leven. Ik kán het gewoon niet meer.’

Ze draaide zich om en liep de slaapkamer uit. Op de gang kon ze zijn bijna klagende stem nog horen.

‘Maar schat, waar wil je nu nog heen?’

Toen viel de deur achter haar dicht. Ze had het gevoel alsof ze zojuist, opgelucht, de poort had dichtgetrokken van een wereld waaraan ze met veel geluk had weten te ontsnappen.

De Place de l’Opéra lag er op dit nachtelijk uur verlaten bij. Af en toe cirkelde een eenzame taxi om de fontein. Boven het met schijnwerpers verlichte bassin stond een dronken man over te geven.

De warme, lichte zomernacht leek Parijs te koesteren, zo zacht was de lucht. De hemel leek van zijde, bestikt met flonkerende diamanten. Carola Donani keek op haar horloge.

Drie uur ’s nachts.

Na haar vertrek uit het hotel had ze doelloos rondgelopen. Eerst langs de oever van de Seine, van brug tot brug. Onder de overspanningen en op de banken langs de voetpaden lagen clochards te snurken, toegedekt met uitgevouwen kranten. Ze was kritisch opgenomen door twee nachtwakers die ze tegenkwam. Ze waren blijven staan totdat ze uit het zicht verdwenen was. Om deze tijd een vrouw in haar eentje bij de Seine? Dat kon onmogelijk in de haak zijn. Vaak genoeg zag je hen de volgende ochtend terug, maar dan in het mortuarium. De Seine is een populaire eindbestemming voor mensen die gebukt gaan onder liefdesverdriet. Van de Seinebruggen was Carola Donani weer naar het centrum afgedwaald en ten slotte op de Place de l’Opéra beland. Ze stond nu op het grote plein naar het felverlichte gebouw van de Opéra te staren en huiverde, ondanks de warme nachtlucht. Ze kromp ineen en trok haar nertsstola wat dichter om zich heen.

‘Mag ik u mijn jas aanbieden, madame?’ vroeg een stem. Als door een adder gebeten draaide ze zich om. Achter haar, omlijst door het klaterende water van de fontein, stond Jean Leclerc. Hij glimlachte haar vriendelijk toe en maakte al aanstalten zijn colbert uit te trekken.

ALS DE MAN VAN JE DROMEN INEENS VOOR JE STAAT...

KONSALIK

Het gestolen geluk

ROMAN

HEINZ G. KONSALIK

Het gestolen geluk

1

Onder hun tot de knie reikende laarzen droegen ze zwarte, vliedsdunne panty's en tussen hun benen hingen metaalachtig glanzende sieraden. Ook hun bovenlichamen waren gehuld in dunne, zwarte stof, zó doorzichtig dat je meteen kon zien wie een man was en wie een vrouw.

Drie vrouwen en twee mannen dus. Het slanke figuurtje in het midden, het meisje met de prille boezem, dat was ze. Ja, dat was Kati Folkert.

Tommi Reinecke had een controleapparaat voor foto's dat hem hielp bij de keuze van geschikte beeldfragmenten. Hij boog zich er weer overheen. Hij had de foto al drie keer door het objectief bekeken. Nu schakelde hij de belichting weer in. De achtergrond bleef nog erg vaag en het giftige groen van de Zuidzeegoden die de coulissen van de disco vormden, was vervaagd tot lichtbruin. Maar de vijf gestalten stonden goed herkenbaar op de voorgrond.

Ze hadden iets om hun hoofd gewikkeld wat eruitzag als een zwarte tulband van verband. Over hun gezicht liep een gekartelde zwart-witte lijn. Het leek net of ze met een gekerfde bijl waren geslagen. Met hun bizarre maskerade maakte het vijftal de indruk dat het was weggelopen uit een horror-theater.

Het meisje, van wie Tommi Reinecke dacht dat het Kati was, dat Kati móést zijn, stond in het midden. Ze werd vastgehouden door een andere vrouw, die een mantel droeg die tot haar enkels reikte. Ze maakte de indruk nogal fors te zijn, die dame, net een zwarte kast. Ze had haar hoofd iets vooruitgestoken, zodat ze een deel van Kati's hals aan het oog onttrok.

Maar het was Kati.

De lijn van haar ogen had ze vergroot met reusachtige zwarte strepen en haar lange haar lag op haar schouders. Ze had een band om haar voorhoofd, net als de anderen, en daarop glansde een soort sticker. Haar mantel was korter, en ook zij had laarzen aan.

Reinecke draaide aan de lens voor een nauwkeurige scherpsstelling om het teken op de sticker beter te kunnen zien: een pentagram. Satanstekens hoorden waarschijnlijk bij dit soort party's: pentagrammen, kattenbeenderen of gedroogde kippenpoten. Ook de driehoek met de rare haak, die de jongen achter Kati op zijn borst droeg, was een satanssymbool.

Tommi Reinecke haalde de foto weer uit het apparaat. De andere foto's, die gemaakt waren op de horrorparty in discotheek Bali, interesseerden hem niet. Satan, Lucifer, heksen – al die onzin was nu eenmaal in bij jongeren. Morgen zou het weer iets nieuws zijn, dat was duidelijk, en al overstelpten de krantenredacties Tommi Reinecke ook met verzoeken of hij niet nog meer materiaal kon leveren over de satansbeweging in de jeugdscene, daar lag hij nu echt niet wakker van. Maar deze foto was iets anders: Kati Folkert op een horrorparty, dat was fantastisch.

Reinecke draaide de kleine foto van zes bij negen om ten-einde het vreemde gekrabbel op de achterkant te kunnen bestuderen, bedacht zich echter en ging eerst naar de keuken. Daar deed hij voer voor de kater in de etensbak, die alweer leeg was, nam een kop koffie uit het koffieapparaat en snuffelde toen zijn hele postmand door. Hier! Daar was Kati's kaart. De voorkant, die hem op het eerste gezicht had herinnerd aan een schets van Picasso, was beschilderd met woeste zwart-rood-gele waterverf.

Reinecke las nog eens wat er op de achterkant in Kati's gebruikelijke staccato-zinnetjes te lezen stond: *'Hallo, Tommi! Ben drie keer bij je geweest, trof je niet thuis. Dorothea zwerft rond in Arabië of Israël, Joost mag het weten. Nou, daar ligt*

tenminste geen sneeuw.’ En vervolgens: *‘Heb je een beetje nodig, nogal zelfs. Kusjes en besos – Kati.’*

Heb je nodig... dat had hij al een paar keer van haar gehoord.

Deze keer maakte het hem ongerust.

Hij liep met de kaart terug naar zijn werktafel om het handschrift te vergelijken met dat op de achterkant van de foto.

Het was hetzelfde, geen twijfel mogelijk, dezelfde staarten aan de letters, dezelfde vluchtige streep bij de eindklinkers.

Het midden van het kleine vierkant werd gevormd door een soort tekening, waaronder groot en duidelijk het getal ‘zes-zes-zes’ was geschreven.

Vanaf dat getal wees een energieke pijl naar boven, naar een teken dat Reinecke nog kende van de natuurkunde: omega, een eenheid van weerstand, die door deze Griekse letter werd weergegeven.

Toen hij de foto dwars legde, kon hij Kati’s woorden alleen met moeite ontcijferen: *‘Waarom heb ik toch zo veel tijd verloren?’* las hij. *‘Maar bestaat dat waarom? Nee, het heeft vast allemaal zo moeten zijn.’*

Hij fronste zijn wenkbrauwen. Wat had dat te betekenen? Maar ‘zes-zes-zes’, dat had hij toch al eens ergens gehoord. En omega?

Tommi Reinecke nam een trek van zijn cigarillo en keek naar Schopi, zijn kater, die net van de sofa sprong en op zijn gemak naar de keuken liep. Wat was er aan de hand met Kati?

‘Ik heb je nodig, nogal zelfs.’

Vertaald uit haar jargon betekende het dat ze in de een of andere crisis zat. Haar moeder in Starnberg kun je niet bellen, dacht Tommi. Die trekt weer de wereld door om een van haar reportages voor *Heute* af te leveren.

Hij zuchtte, stond op, nam staand een slokje koffie en probeerde zich Kati voor de geest te halen, haar onbevangen, fijne, smalle, knappe gezicht. Hij meende haar stem te horen:

‘Tommi, mag ik een rondje mee?’ als hij haar bij de academie ophaalde om met haar naar Schwabing te gaan. Ze waren op zijn Harley over de Leopoldstrasse gedenderd, door de Siegestor naar de Freiheit en terug, waarbij Kati op de duo zat en hem op zijn rug sloeg van plezier.

Iemand als Kati bij horrorparty’s? Nou, dat zou wel kunnen, maar ‘zes-zes-zes’? En omega? Misschien was ze een tijdje op die muziek gevallen, op deathmetal, of cd’s van Black Sabbath, of misschien vond ze het grappig om een ‘zwarte party’ mee te maken of zich als heks te verkleden. Misschien was er ook wel een vriendin die haar meenam en haar de beroemde ‘ultieme kick’ beloofde waarover iedereen praatte en waarvan niemand wist wat het eigenlijk was.

Nou goed, maar dat andere, de rest?

Reinecke draaide Dorothea Folkerts nummer in Starnberg. Niets. Alleen de kiestoon.

Een zachte, bijna voorzichtige schok, zacht stuiteren en de Airbus was geland. Het zat erop. München-Erding. Wat daarbuiten voorbijstude, was de verlichting van de landingsbaan van de luchthaven Franz Josef Strauss.

Dorothea Folkert legde haar hand op de gesp van de veiligheidsriem en maakte zich los uit de aangename schemertoe-stand die haar de afgelopen anderhalf uur had omgeven als een tweede beschermende huid.

Cairo, Damascus, Beiroet en dan weer Jeruzalem en Tel Aviv, een trip van vierduizend mijl. Gisteren was ze nog met een groep Amerikanen van CNN door de dalen van de Golan-hoogte gekropen om te kijken hoe het leger het huis van een terrorist in de lucht liet vliegen.

Do Folkert ging door de douane, pakte haar koffers en liep met haar bagagewagentje naar de garage. Achter al het glas schemerde sneeuw. Sneeuw op autodaken, sneeuw op de

vleugels van de vliegtuigen, het platform, de opritten, zelfs sneeuw op de sparren aan de horizon.

De boetieks waren nog open. Do kon niet voorkomen dat ze steeds weer in de etalages keek. Maar al te vaak was op zulke momenten haar slechte geweten gaan spreken: grote genade, en het cadeautje voor Kati? Deze keer hoefde ze zich geen zorgen te maken. Dat cadeau zat in haar handtas: een zilveren hangertje met een maan in een tere filigraanzetting, een leuk Arabisch stukje handwerk uit een van de kelderwinkeltjes in de oude stad van Jeruzalem.

Kati zou ervan opkijken en het een plaatsje geven in haar verzameling hangertjes, als ze thuis was. Maar dat zou wel het geval zijn. Onderweg had Do weliswaar steeds weer vergeefs opgebeld, maar tenslotte begon de academie op 17 januari, en Kati had het telegram vast en zeker ontvangen. Er zou een vuurtje branden in de open haard, er zou muziek spelen, hopelijk niet van die technotroep, en misschien had Kati zelfs Hanne geholpen in de keuken. In elk geval moet je alleen nog die glijpartij naar Starnberg tot een goed einde brengen, zei Do Folkert bij zichzelf, en dan is alles achter de rug.

Toen ze met de auto de snelweg opreed, voelde ze hoe haar rug zich ontspande. Een bad, dacht Do Folkert, o ja, een bad.

In de stad aan het meer dwarrelden slechts een paar vlokken door de lichtkransen van de straatlantaarns. Duidelijk afgetekend, met verlichte ramen en zware, witbesneeuwde daken, staken de huizen af tegen de donkere hemel.

Do sloeg linksaf en reed omhoog naar de Burggarten. Al jaren was ze door haar werk gewend aan de opeenvolging van ongelooflijke contrasten: gisteren bergkammen, knokig en kaal als kameelruggen, hier tuinkabouters en daarachter de lichtguirlandes in de kerstbomen.

Do liet de Opel Frontera op de oprit naar de garage staan, snoof de koude, droge lucht op, deed het tuinhek open en keek omhoog.

Het huis was vrijwel donker, een brede schaduw.

Alleen in de keuken en de bijkeuken brandde licht. Do bleef staan. Een golf van onbehagen besprong haar vanuit het duister. Toen ze het hek openduwde, ontstak de automaat de lampen links en rechts van de tuintrap. Ze verlichtten de weg tot aan het huis. De trap was geveegd en met zand bestrooid. Hanne natuurlijk. Kati achtte ze niet in staat tot zo veel inzet. Maar ze moest de auto toch gehoord hebben!

Do liep de trap op, voorzichtig, haar hand vlak bij de leuning.

‘Kati!’ wilde ze roepen, maar ze bleef zwijgen: ze rook iets, een zware, onaangename geur. Ietwat bijtend scherp dreef die haar tegemoet, de geur van pas verkoold hout, nee, een brandlucht. Hadden ze de kerstboom al verbrand? Maar dat gebeurde toch pas na 7 januari?

Bovendien stinken kerstbomen niet.

‘Mevrouw Folkert?’ vroeg een stem.

‘Hanne!’

‘Ach, mevrouw Folkert, godzijdank, daar bent u. Ik zal u helpen.’

Do liep de volgende treden op en bleef toen weer staan. ‘Het stinkt hier vreselijk.’ Het schoot haar te binnen dat ze de koffer met de gebloemde zijden stof voor de huishoudster nog in de auto had laten staan.

‘Mevrouw Folkert, jesus maria, wat een geluk dat u gekomen bent.’

Er klonk iets door in Hannes stem wat Do alarmeerde. De huishoudster kwam haar tegemoet, haar armen iets uitgestrekt. Nu stond ze voor haar, in haar blauwe jasshort, ondanks de kou, haar gezicht bleek, angstig. Ze had rimpels in haar voorhoofd, groeven langs haar mondhoeken en haar lippen trilden.

‘Wat is er, Hanne? Waar is Kati?’

‘Mevrouw Folkert, ik... ik ben zo in de war. Kati is weg.’

Het leek wel of de geur sterker werd.

‘En van tevoren heeft ze...’ Mevrouw Moser zweeg. Do kon haar adem horen. Toen zag ze de zaklantaarn die Hanne in haar hand had en nu opflitste. In de smalle lichtbundel verscheen een dunne, grijsblauwe rookpluim.

‘Van tevoren heeft ze wat?’ vroeg Do.

‘Van tevoren heeft ze haar spullen verbrand, mevrouw Folkert... alles.’

De spieren in Do’s nek spanden zich. In al haar jaren als verslaggeefster was ze als op een eindeloze, onophoudelijke lopende band overgeleverd aan de ongelooflijkste situaties, en daardoor was het voor haar een soort routine geworden om die de baas te worden en in leven te blijven.

Maar dit was iets anders.

‘Geef me die zaklamp eens.’

‘Wat zegt u?’

‘Die zaklamp, verdomme!’

‘Ja. Ja, natuurlijk, mevrouw Folkert.’

Do nam Hanne de lamp af en ging voor. Ze liep over de stenen tegels naar de trap die naar de westelijke vleugel en het terras leidde.

Heeft Kati haar spullen verbrand? Alles?

Tommi Reinecke zette de fles terug in de koelkast, deed het keukenraam open en leunde naar buiten om te kijken of de kater daar beneden ergens rondscharrelde. Niets. Niets dan vochtig glanzende vuilnisemmers, resten sneeuw in de hoeken van de binnenplaats, een kale hazelnootstruik en grijs, vochtig beton.

Hij liep naar de telefoon en toetste weer een paar nummers in. ‘Deep Dark Shop,’ zei een lage vrouwenstem. Het was niet meer dan een zwak gehijg. De stem scheen zelfs te moe te zijn om te fluisteren, maar desondanks was hij luid genoeg om Tommi Reinecke te verplaatsen naar het souterrain in de

Agnesstrasse, naar Köhlers merkwaardige bazaar, waar de afdeling ‘Occulte machten’ was aangegeven door een één meter hoog pentagram van messing en waar je al die dingen kon vinden die waarschijnlijk interessant werden als je werd geteisterd door waanvoorstellingen: getallenmystiek, heksen-tovenarij en satansboeken, instructies over zwarte magie, verzamelingen alchemistische recepten en Egyptische geheime leren en gnostische orgiefilosofieën. Het *Woordenboek van de parapsychologie* stond naast een geïllustreerd boek over incubusbezwingen. Je kon je opgeilen aan de Thelemafeesten van meester Aleister Crowley of een boek aanschaffen over de gruwelen van de inquisitie en de heksenprocessen, en dat was nog lang niet alles. Op de planken glansden slangen-huiden, fonkelden amuletten en er stonden flesjes met liefdes- en heksenelixers. Aan de muren hingen plastic doodshoofden en geitenkoppen van papier-maché, en na drie minuten kreeg je een hoestbui van de wierooklucht.

De Deep Dark Shop was echt een bezoek waard, en de occulte machten vormden slechts een deel van het assortiment. De sm-afdeling ernaast leverde zweepen, handboeien, lak- en leren ondergoed, en als klap op de vuurpijl – à raison van honderd mark per dag – een gynaecologenstoel. Die Deep Dark Shop had wel iets.

‘Is Axel er?’ vroeg Tommi.

‘Axel?’ fluisterde de stem.

‘Axel Köhler.’

‘Met wie spreek ik?’

‘Reinecke.’

‘Een ogenblik.’

‘Reinecke’ was blijkbaar voldoende in de Agnesstrasse. Het duurde precies drie seconden voor Köhler aan de telefoon kwam.

‘Tommi? Fijn dat ik iets van je hoor. Ik wilde je vandaag toch al bellen.’ Dat klonk kortaf en nauwkeurig, geen spoor

van magisch gebabbel. Köhler was zakenman, en hij hechtte er waarde aan dat dat ook meteen duidelijk was. Zakenman en kenner van de diepste diepten van de menselijke ziel, die twee dingen hoorden nu eenmaal bij elkaar.

‘Wilde je me spreken over die video, Tommi?’

Köhler had Tommi een week geleden aangeschoten over een van zijn smoezelige video’s uit de afdeling ‘satansloges’ omdat dat onderwerp in de roddelpers weer eens volop in de belangstelling stond.

‘Nee. Geef me een paar dagen de tijd. Ik wil je iets vragen.’

Hij hoorde Köhler ademen. Waarschijnlijk rook hij een nieuw zaakje.

‘Zes-zes-zes.’

‘Wat zeg je?’

‘Drie cijfers. Een of andere afkorting. Getallenmystiek. Daar ben jij toch een kei in, niet? Hebben jullie daar iets over in jullie rommelwinkeltje?’

Köhler lachte zacht. ‘Zes-zes-zes, dat staat voor Lucifer. Het is eigenlijk heel normaal dat sommige satansloges zich zo noemen. Die van ons hier in München bijvoorbeeld ook.’

Normaal? dacht Tommi. Wat anders? Hardop vroeg hij: ‘O ja? En wat is dat voor een club?’

‘Precies wat jij zoekt, Tommi. Je wilde toch een paar foto’s? Nou, zie je wel dat het goed is dat je me vandaag hebt gebeld? Ik heb namelijk al contact opgenomen met broeder Jakob. Hij heeft er niets op tegen dat je wat foto’s maakt, discreet natuurlijk, heel discreet, zonder veel licht, maar dat lukt je wel, toch?’

‘Broeder Jakob?’

‘Dat is de meester van de orde, Tommi.’

‘Aha, de meester van de orde. Natuurlijk.’

Dat Tommi inging op die onzin was alleen maar te danken aan Köhlers pogingen om een nieuwe deal te maken. De hele *boom* in de satanische jeugdsektes begon langzamerhand op

volle toeren te draaien, en de redacteurs schreeuwden om beeldmateriaal.

‘Voor een gift aan de orde, zegt broeder Jakob. Dat snap je wel, toch?’

‘Hoeveel?’

‘Nou, duizend zal wel genoeg zijn.’

‘En wanneer?’

‘Dat is het juist,’ steunde Köhler. ‘Vanavond. Red je dat?’

‘Ik denk van wel,’ zei Tommi Reinecke. ‘Ik bel je wel terug.’ Hij legde neer en keek naar de pijl die Kati van zes-zes-zes naar omega had getrokken. Een satansloge dus. Eerst die horrorparty in de Bali en nu al een satansloge! Ik moet eens dringend met Do gaan praten, besloot Tommi. Heel dringend.

De verdwijning van de foto van Jim Morrison was het eerste wat Do opviel. Zelfs hij had eraan moeten geloven. Jarenlang had hij boven de commode gehangen, leunend tegen een rotswand, zijn rechterknie opgetrokken, zijn blik in een soort avondschemering half gericht op Kati’s bed, waarin ze de dromen droomde die je als opgroeiend meisje droomt. Het enige wat van de foto was overgebleven, was een verschoten rechthoek op de muur.

Verder zag de kamer eruit alsof er een bom was ontploft. De smalle commode waarin Kati haar schildersbenodigdheden bewaarde, lag omgevallen op de vloer. Tubes verf en potloden lagen verspreid over het vloerkleed. Eerst had Kati de laden uit de commode getrokken, waarvan er drie op de grond lagen. Van het portret van haar vader restte alleen nog een geblutste zilveren lijst. De leuke bruine vogelkop, uit de tijd dat Jan nog actief was geweest als amateurbeeldhouwer, lag met een afgebroken snavel in een hoek. Kati’s eigen schilderijen: verschoten plekken op de muur. De kamer zag eruit alsof een overvalcommando van de maffia zich had voorgenomen om een meisjeskamer te vernietigen.

Do schoof een omgevallen stoel opzij, liep naar de kastenwand en deed de deuren open.

De jurken hingen netjes aan knaapjes. Ze keek omhoog, naar het koffervak, maar er scheen niets te ontbreken. ‘Ze heeft alleen wat ondergoed, de anorak, jeans en truien meegenomen,’ hoorde Do de klaaglijke stem van de huishoudster achter zich zeggen.

‘Ik dacht dat je niet thuis was?’ Do’s knieën begonnen te knikken. Ze moest steun zoeken tegen de kast. Haar eigen stem klonk haar vreemd in de oren. Een idiote vraag! Alles was idioot, nee, krankzinnig, krankzinnig op een gruwelijke, absurde manier.

‘Mevrouw Bernhard van nummer vijftien heeft gezien hoe ze thuiskwam. Kati is immers de hele tijd niet in Starnberg geweest. Mevrouw Bernhard zag een auto waar Kati uitstapte. Ik was pas om zeven uur hier. Toen was alles al gebeurd. Mevrouw Bernhard kwam me tegemoet toen ik het tuinhek open wilde doen. Maar ik zag die rook. Eerst dacht ik dat de oude Schober bezig was dennentakken te verbranden. Maar waarom zou hij dat doen? Midden in de sneeuw? Ja, en die auto was weer weg. U ziet zo bleek, mevrouw Folkert. Voelt u zich niet goed?’

‘Ga door, Hanne. Vooruit, vertel!’

‘Mevrouw Bernhard zei tegen me dat ze de brandweer had willen bellen toen ze merkte dat er iets brandde, maar toen hadden ze ontdekt dat er alleen maar brand was op het terras. Toen hebben ze toch maar de politie gebeld, en meneer Bernhard ging naar de garage om de brandblusser uit zijn Mercedes te halen.’

‘De politie.’

‘Ja, die is ook geweest. Maar wat kon die doen?’

De kamer, deze kamer met de kapotte meubels en kale muren, begon om Do te draaien. Ze liep naar de deur, weer vervuld van de plotselinge, paniekerige drang: weg, weg hier!

Toen hoorde ze een hoog, gonzend, metaalachtig geluid. Ze keek naar de vloer en zag Kati's gitaar.

Do bukte zich en zag nauwelijks kans om zich weer op te richten. De gitaar hield ze in haar hand, althans, wat ervan over was. De klankkast was kapot, het lichte hout versplinterd. De splinters staken als scherpe, spitse tanden uit de resten van het hout. Het ronde klankgat met de leuke intarsiarand was verdwenen. Do's ogen deden pijn. Opeens zag ze Kati's hoofd voor zich, gebogen over het instrument. Haar ronde voorhoofd, de rechte, korte neus, de schaduwen van haar wimpers en het lange haar, dat langs de snaren streek als haar dochter haar hoofd bewoog.

De misselijkheid was als een vuistslag in Do's maag.

Ze keek naar de schamele restanten van de gitaar. Ze las de twee regels in het Spaans op het papier dat op de nog intacte bodem was geplakt: *'Bartelomé Vidal. Plaza España, Barcelona.'*

Barcelona, dacht Do. Kati heeft die gitaar meegebracht van haar trip naar Barcelona. Wanneer? Twee jaar geleden.

Deze keer kostte het haar moeite om de deur te halen. Ze leunde ertegenaan, en weer voelde ze hoe Hannes blik op haar was gericht. Een uitdrukkingloze blik. De schok had elk spoor van begrip van Hannes gezicht gevaagd. 'Grote god! Alles eruitgesmeten. De laden, haar spullen, de boeken.'

Ja, grote god, dacht Do. En toen heeft ze op de gitaar staan stampen, Jans portret van de muur gehaald en op de grond gekwakt of ook stukgetrapt. Van mij stond er geen foto op het nachtkastje. Ik heb nog geluk gehad.

Dorothea Folkerts slaapkamer, een kleine salon, een garderobe en de logeerkamer bevonden zich op de eerste verdieping van het huis, en Kati's kamer lag op de begane grond. Ze had erop gestaan op de begane grond te wonen, en Do had daar ook begrip voor, want op die manier had Kati haar eigen

ingang, kon ze vrienden ontvangen en zich onafhankelijk voelen.

Do liep de gang door. Naar verklaringen zou ze later wel eens zoeken. Nu moest er iets gedaan worden. Maar wat? Iets. Ze kon het zich niet veroorloven een potje te gaan huilen. In de studio pakte ze de fles cognac van de bar, schonk een glas halfvol en nam een slok. Toen greep ze naar de telefoon. Het nummer hoefde ze niet op te zoeken. Terwijl ze het intoetste, bad ze dat Jan geen nachtdienst had of er anderszins door zijn kliniek van werd weerhouden thuis te zijn.

‘Met huize Schneider.’

De vrouwenstem klonk jong en helder. Het was de stem van Bea, Jans vriendin. Ook dat nog!

‘Folkert. Kan ik Jan spreken? Het is dringend.’

‘Het spijt me, maar dat gaat niet.’

‘Wat gaat niet?’

Do wist heel goed dat haar plotseling oplaaiende woede weinig te maken had met het meisje aan de andere kant van de lijn, maar ze kon zich niet beheersen. Daarom begon ze te schreeuwen: ‘Grote genade, zei ik niet dat het dringend is? Het gaat om Kati, en dat is tenslotte ook zijn dochter. Wat heeft dat te betekenen, het gaat niet?!’

‘Dat het niet gaat, mevrouw Folkert. Jan is niet thuis. Hij heeft een uur geleden gebeld. Iets over een dringende operatie. Het spijt me, maar u hoeft niet meteen te gillen.’

Je hebt gelijk, dacht Do, en legde de hoorn neer.

Voor het volgende nummer had ze het telefoonboek nodig. Kliniek Harlaching. Afdeling vaatchirurgie. Deze keer nam er een zuster op. ‘Professor Schneider? Uitgesloten. Hij is in de operatiekamer.’

Do schonk nog een glas cognac in. ‘Hanne, hoor eens, ik moet iets te eten hebben.’

Ze dronk de cognac maar voor de helft op. ‘Een of andere pittige bouillon. En een paar broodjes.’

‘Maar mevrouw Folkert, ik heb toch gebraden haas en rode kool...’

‘Hanne! Hete bouillon. En een sandwich. Moet ik soms de boel onderkotsen met half verteerde gebraden haas?’

Hanne Moser liet haar armen langs haar lichaam vallen en verdween in de keuken. Kati moet een soort aanval gehad hebben, dacht Do. Een of andere aanval van gekte. Paranoia, puberale agressie. Maar agressie tegen wie? En waarom, verdomme? Er bestaat dus een Kati die niemand kent, van wie we niet de geringste notie hebben. Er bestaat een merkwaardig wezen van een andere planeet dat alles verbrandt waarvan het houdt en dat misschien het liefst het hele huis in brand had gestoken. Grote genade, waaróm? Wat is er in hemelsnaam aan de hand?

Do deed de deur open om naar haar kantoor te gaan.

‘Mevrouw Folkert... mevrouw Folkert.’ Hanne stond in de keukendeur.

‘Wat is er?’

‘De bouillon is zo klaar. Maar Kati heeft iets achtergelaten. Voor u.’

‘Ik begrijp je niet.’

‘Ze heeft een brief voor u achtergelaten, mevrouw Folkert.’

Do kreeg een droge mond. ‘Hanne, verdorie! Waarom vertel je me dat nu pas? Een brief? Waar is die? Geef eens hier.’

‘Hier, mevrouw Folkert.’

Hanne greep in de zak van haar jasschort en haalde er een opgevouwen vel papier uit. ‘Toen de politie kwam, heb ik hem weggestopt, weet u. Ik wilde niet dat zij hem zouden lezen.’

Do hoorde het amper. Ze vouwde het velletje papier open, streek het glad met haar hand en zag het handschrift van haar dochter. Ja, dat was Kati’s handschrift, duidelijk, groot, vol energie: vier regels, vier rijen letters die Dorothea besprongen, die ze niet begreep en die haar misschien daarom zo bedreigend leken omdat de inhoud ervan haar dreigde te verpletteren.

‘Je mag je weliswaar mijn moeder noemen en op papier ben je dat ook. Misschien ook fysiek. Maar met mijn ziel en mijn hart en met alles wat ik ben, heb je nooit wat van doen gehad.’

Even voor elven zette Tommi Reinecke zijn statief neer in een smoezelige betonnen ruimte van vier bij vier meter in het voormalige onderdelenmagazijn van een failliete garage in Gräfelfing bij München. Axel Köhler hielp hem daarbij. Tommi had nog nooit meegemaakt dat Köhler kauwgom kauwde, maar nu maalden Köhlers kaken onophoudelijk. Hij scheen nogal opgewonden te zijn. De zaklamp die ze hadden meegebracht, was hun enige lichtbron. Aan het plafond hing een stoffig peertje dat het niet meer deed. Behalve de deur was er nog een vierkant doorgeefluik naar de met olie besmeurde grauwe betonnen garage.

De regen kletterde op het dak en sijpelde ergens door. Waarschijnlijk kwam er water naar binnen door een gat in de eternietplaten. Nou ja, wat dan nog?

Tommi trok een smerig plastic gordijn opzij en liet de lichtstraal door de garage glijden.

Daar had iemand heel veel moeite gedaan om de troosteloze ruimte in te richten voor iets wat Tommi's voorstellingsvermogen nog te boven ging. Het licht van de lamp bescheen een hefbrug, en het had er alle schijn van dat die een bijzondere rol zou gaan spelen. Ze hadden hem ongeveer een meter omhooggedraaid. Op het voorste stuk van de stalen balken waren planken gelegd en daarop weer een nogal versleten tapijt.

‘Wat heeft dat te betekenen?’ vroeg Tommi.

Köhler gaf geen antwoord en ging door met kauwen. Rechts en links van de hefbrug stonden vijf bijna manshoge waskaarsen, net als in een kerk.

‘Gejat,’ fluisterde Köhler.

Dan kwamen ze dus écht uit een kerk. Nou goed, wat moest hij verder nog vragen? Waarschijnlijk was dit niet het juiste moment om je te verbazen.

Tommi wijdde zich weer aan zijn cameratas. Hij had ultra-gevoelig materiaal voor de Pentax meegebracht, 32-films, die ondanks hun gevoeligheid een heel goed onderscheidend vermogen garandeerden, en de kaarsen zouden voor de passende stemming zorgen. Maar heldere foto's, nee, dat zat er desondanks niet in.

Tommi haalde een kleine klemspot uit de tas. 'Een discrete lichtbron' had broeder Jakob hem toegestaan. Dus ging Tommi op zoek naar een discrete plek en vond die ook: een T-balk die uit de muur stak. Hij ontdekte een contactdoos en sloot een kabel aan. Er stond inderdaad spanning op de contactdoos. Reinecke keek op zijn horloge. Het was even voor elfen. Het grote optreden van de logebroeders was aangekondigd om middernacht, en het idee dat hij daar in dit merkwaardige, donkere betonnen hol op moest wachten, stond hem niet bepaald aan. 'Wat ik nu nodig heb, is een glas bier, Köhler, en een borrel. Nog beter: drie borrels. Ga je mee?' Köhler knikte.

Toen ze terugkwamen, was het twintig minuten voor middernacht. De garage lag een meter of veertig van de straat verwijderd, tussen verwilderde volkstuintjes en een bandenopslagplaats. De parkeerplaats ervoor was nog steeds leeg. Het was koud, maar het regende tenminste niet meer. De zijdeur van de garage met het platte dak stond open en er viel wat licht naar buiten.

Tommi bleef staan.

Er was iets veranderd. Köhler hield hem vast bij zijn arm. 'Wat is dat nou?' vroeg hij.

'Een orgel,' zei Tommi. 'Bach, de *Matthäus-Passion*.'

In de grauwe, vochtige lucht vormden de tonen een heldere, harde, fonkelende stroom. Ze werden luider en luider naarmate de twee mannen dichterbij de zijdeur kwamen. Precies

op het moment dat ze naar binnen gingen, sloeg de muziek om. Het leek wel of er een onweer losbrak op een zomeravond. Door de statig voortvloeiende orgelmuziek mengde zich het extatische gejang van een gitaar, toen klonk het gedreun van de bassen, een wild, aanzwellend trommelvuur van ritme en lawaai: Black Sabbath en Bach. En wie die combinatie ook grappig vond, hij kon het zich veroorloven, want buren werden er niet door gestoord.

‘En als er een surveillanceauto komt?’ vroeg Tommi.

‘Nou, en?’ Köhler nam de kauwgom uit zijn mond en gooide die op de grond. ‘Black Sabbath is tenslotte ook net zoets als kerkmuziek, of niet?’

Tommi liep aarzelend achter hem aan. In de grote, in het duister opgaande ruimte bevond zich slechts één enkele lichtbron: de spot. De kaarsen brandden niet, maar de licht-richting van de spot was veranderd. Het schijnsel viel nu op een klein kereltje dat volledig in zichzelf verdiept en onbewogen door wat dan ook tussen twee luidsprekerboxen op de grond zat en aan een regelaar frunnikte.

Hij bracht zijn hoofd omhoog en stond langzaam op. Hij had een stalen bril op waarvan de ronde glazen fonkelden. Zijn haar was heel kort geknipt. Hij had zwarte hoge rijglaarzen aan en was gehuld in een lange, wijde grijze overgooier.

‘Hé, zijn jullie dat?’ zei hij.

‘Ja,’ knikte Tommi. ‘Wij zijn het.’

‘Ik moet die troep daar op orde brengen.’

Die ‘troep’ was nog steeds Black Sabbath. De *Matthäus-Passion* had hij godzijdank afgezet. Maar vergeleken met de herrie van daarnet klonk de rock nu bijna als een gefluister.

‘Die hele tent hier is niets dan beton. Dan komen de bassen niet goed uit.’ Het kereltje draaide aan de regelaar. Daar kwamen de bassen. Tommi had het gevoel alsof er een hele serie vuisten tegen zijn maag en zijn middenrif sloeg.

Hij zette de spot weer in de juiste richting en vluchtte naar het magazijn, naar zijn camera. Köhler volgde hem. De muziek werd weer zachter en toen die weer aanzwol, was het het orgel, deze keer in een langzaam, plechtig marstempo.

‘Ze komen eraan,’ fluisterde Köhler hem in het oor.

Buiten klonk het lawaai van motoren en vervolgens een luid geratel. Ze trokken de jaloezie op die de ingang afschermdde. Köhler stond bij de deur van het magazijn en Tommi stak voorzichtig zijn hoofd door het doorgeefluik en testte de draaikop van het statief.

Nu brandden de kaarsen.

De open deur vormde een grauwe rechthoek. Natuurlijk was dit allemaal niets dan een kinderachtige komedie. Een satansloge? Niets dan een buurtvereniging van puisterige jongeren uit de buitenwijken van München, maar toch.

Daar kwamen ze, onder stormachtige orgelklanken. Ze droegen mantels met een capuchon, zwart en glanzend. Het was middernacht, het uur van de zwarte duisternis. De openingen voor de ogen fonkelden in het weinige licht als kapotte stukjes glas.

Tommi corrigeerde de beeldhoek.

Maar het was te donker om de camera te kunnen fixeren. Alles was volslagen onzinnig. En toch, in zijn keel voelde hij iets wat hem normaliter vreemd was, en hij herinnerde zich opeens een nacht, jaren geleden. Een brandend houten kruis en een stel gekken met mantels van de Ku Klux Klan aan, die niet zwart waren, maar wit. Ze hadden zelfs geweren bij zich, die ze uit de foedralen haalden. Hij, Tommi, had er onbewogen zijn camera op gericht. Waarom vond hij de situatie van nu eigenlijk veel beklemmender dan toen die nacht in Alabama? Misschien omdat deze plaats niet Huntsville heette, maar Gräfelting? Nee, dat was niet logisch. En dit hier? Was dat logisch? Die voetstappen, die slepende tred. Ze hadden zich

opgesteld in rijen van twee en kwamen langzaam naderbij. Het orgel jubelde, kyrie eleison. Tommi maakte de eerste foto.

Nee, niets was logisch! Dat achterlijke zootje in Alabama bestond uit gevaarlijke vechtersbazen, aartsreactionairen, mensen die droomden van lynchen en wat dat betrof zelfs konden bogen op een lange traditie. Maar dit stel hier? Die lui van de satansloge? Kleine jongens, snotneuzen.

Weer dreunden de trommelslagen, schreeuwden de gitaren. Ze stampten de innige vroomheid van Johann Sebastian Bach de betonvloer in – of joegen die naar de duivel. Met hem hadden ze toch iets. Ze wierpen hun armen in de lucht, krijsten iets vanonder hun capuchons en knalden met de hakken van hun rijglaarzen. Wat deden ze hier? Kinderen uit de voorstedes en hun ouders zaten voor hun televisie te kijken naar de show van Harald Schmidt, of sliepen in hun rijtjeshuizen.

‘Nou?’ Axel Köhler gaf Tommi een por met zijn elleboog. Hij moest in zijn oor schreeuwen, zo hels was het lawaai.

‘Prachtige capuchons!’ riep Tommi terug. ‘Heb jij die aan hen verpatst?’

‘Natuurlijk,’ grijnsde Köhler.

Tommi kon er zelfs zijn hoofd niet om schudden.

‘Doe wat je wilt. Laat dat wet zijn!’ werd er geschreeuwd.

‘Zo zij het,’ werd er teruggefluisterd.

De hefbrug was een altaar geworden. De boomlange gestalte met de zwarte satansvermomming die ervoor stond, had Tommi meteen herkend: broeder Jakob, hoofd van de loge en satanspriester. Zijn lange, benige linkerwijsvinger trok cirkels door de lucht. ‘Doe wat je wilt,’ weerkaatste het van de muren.

Voor broeder Jakob was dat niet voldoende.

‘Wat ons bevalt, wordt de wereld. O hoge vorst, o satan, Lucifer en zijn dienaren, kom tot ons!’

‘Kom tot ons!’ schreeuwden ze door elkaar heen. Ze dansen in een kring rond het altaar, omringden Jakob, die nu

langzaam zijn capuchon afdeed en zijn magere, fanatiek vertrokken gezicht ontblootte.

In de schuilplaats maakte Köhler een hees geluid. Tommi wist niet zeker of hij enthousiast was of geamuseerd. Dat was ook niet van belang. Het enige wat telde, was dat hij zelf zijn gedachten op orde bracht. Het zou ook handig zijn als die gek daar een of twee stappen naar links deed, zodat de spot hem beter kon uitlichten. Een meter naar links, vooruit, schiet op! Hij deed het en sperde zijn mond open. Prima!

‘Christus! Slaaf der slaven! We verachten je!’

‘Verachten je.’

Reinecke had besloten deze hele kwestie te benaderen zoals ze het verdiende, en wel met humor. Vooral rustig. Wat hij nodig had, waren een paar goede opnamen, en daarna zoiets als een structuur, een handeling. Die lui daar waren getikt, nou, en? Zoiets is vandaag de dag normaal, zei Tommi bij zichzelf en handelde daarnaar. Hij drukte op de ontspanner, liet de camera iets naar rechts zwenken en drukte weer af. Ja, daar stond hij, broeder Jakob. Zijn neus was zo scherp als het lemmet van een mes. De spot wierp een slagschaduw op hem. Een tronie als een duivelsmasker bij carnaval. Precies wat je nodig hebt, Tommi!

Ook de zes mensen die om hem heen stonden, hadden hun capuchons afgedaan. Krijtwhite gezichten, puistenkoppen. Jongens, gekken. Dat was het enige wat Tommi kon zeggen. Hij kon proberen iets samenhangends te ontdekken in het gekrijs waarmee ze waarschijnlijk de spot dreven met een katholieke mis. ‘Klootzak in de hemel, ontferm u over ons!’ Maar hij kon niet verhinderen dat iets anders in hem de overhand trachtte te krijgen: een gevoel als een stroomstoot: afschuw. Maar Tommi’s wijsvinger bleef heel rustig. Hij schoot de ene foto na de andere, en als alles goed ging, zou er later op de foto’s te zien zijn hoe puisterige jongens voor een

hefbrug met kruisen zwaaiden, kruisen met kleine, zilverkleurige Christusfiguren erop.

Ze hielden de kruisen ondersteboven. En ze lachten. En joelden.

En nu?

Nu lieten ze de kruisen op de met olie besmeurde vloer vallen. Een zacht gekletter klonk door de ruimte.

Dat was nog maar het begin.

Tommi kreeg problemen met de camera. Het was genoeg, echt genoeg. Ze tilden hun mantels op, tastten eronder, maakten hun gulpen open en plasten. Ja, ze plasten op dat armzalige hoopje kruisen en schenen dat heel geweldig te vinden.

Twee van de jongens hadden een fles bier tussen hun tanden en dronken, terwijl het er vanonder weer uitliep en zich tussen de kruisen een grote glinsterende plas vormde. Jakob, de krankzinnige broeder, had een zilveren bokaal in zijn handen. Hij grijnsde diabolisch, liet hem door de jongens halfvol plassen en zette hem toen zorgvuldig, alsof hij het avondmaal opdroeg, terug op de hefbrug.

Tommi schroefde de camera van het statief.

‘Wat is er?’ siste Köhler opgewonden.

‘Dat zie je toch! Infantiele smeerlapperij. Ik doe hier niet langer aan mee.’

Hij kon Köhlers gezicht niet zien. Het was een grauwe schaduw, net als de rest. In de ruimte ernaast begon het weer, orgelmuziek, en de stem van ‘broeder Jakob’.

‘Man, nu, nu begint het toch pas goed!’ zei Köhler opgewonden.

Tommi aarzelde. Een opdracht bleef een opdracht.

‘Hoge vorst,’ riep broeder Jakob, ‘in deemoed smeken we u onze nieuwe broeder...’

Zijn stem stakte. Jakob kwam niet verder. Hij was blijkbaar de naam vergeten.

Een van de capuchonkoppen fluisterde hem iets toe en Jakob knikte. ‘... onze broeder Jens als uw dienaar en als lid van onze orde aan te nemen.’

Het beeld in de zoeker bleef te donker om goed te kunnen werken, en Reinecke liet de camera zakken.

Eerst had hij de jongen niet kunnen ontdekken tussen al die mantels en capuchons, maar daar was hij. Nu viel het licht op hem. De jongen was tenger, slungelig en hoogstens zestien. Hij had een spijkerbroek aan, de gebruikelijke, veel te grote joggingschoenen en een kort windjack. Hij stond daar met gebogen hoofd en opgetrokken schouders met zijn zwarte rubberzolen midden in de weerzinwekkende plas. Hij maakte op de een of andere manier een armetierige, bange indruk.

Nu draaide hij zijn hoofd om.

Hij had zijn ogen wijd opengesperd, en één martelende seconde lang had Tommi de indruk dat ze alleen hem aanstaarden, alsof ze om hulp riepen. De mond van de jongen bewoog. Nu deed hij hem open en Tommi zag zijn beugel glinsteren. De jongen zei iets, maar het was niet te verstaan. Misschien wist hij helemaal niet wat hij zei. Het leek erop dat het niet helemaal tot hem doordrong wat er om hem heen gebeurde.

‘Geef je arm,’ zei broeder Jakob.

Weer fonkelde er iets in de lichtstraal van de schijnwerper. Het lemmet van een mes. Tommi zag dat het gekarteld was. Nog steeds was hij niet in staat zich te verroeren. Een jongen, dacht hij hulpeloos. Zestien. Een beugel. En dat gezicht...

Het vertrok van pijn. En toen die kreet, de kreet van een gemarteld, gepijnigd kind.

Bloed spoot omhoog.

De anderen lachten.

Het bloed trok donkere lijnen over de blanke huid en druppelde op de grond. In zijn schuilplaats balde Tommi Reinecke zó hard zijn linkervuist dat zijn nagels zich in zijn vlees boor-

den. De schoft! Dat stuk ellende, dat zoiets krankzinnigs heeft bedacht.

Wat doet hij nu?

Hij neemt de bokaal, buigt de arm van de jongen en laat het bloed erin lopen. Bloed in de urine!

En alsof dat nog niet genoeg was, rukte een van de twee jongens die het ventje vasthielden zijn hoofd achterover terwijl Jakob hem de rand van de bokaal tussen de tanden duwde.

Tommi had er genoeg af, definitief. Hij liep naar de deur, maar Köhler hield hem vast bij zijn trui. ‘Wat is er?’

‘Wat ik nodig heb, is frisse lucht. En doe me een genoeg, pak straks het statief in. Ik kom het wel ophalen.’

Reinecke liep door de donkere hal het gebouw uit. Een paar hoofden draaiden zich naar hem om, maar niemand hield hem tegen.

Toen hij de deur achter zich dichtduwde, had hij het gevoel alsof hij uit een andere wereld kwam, een wereld die bezeten was van demonen en de krachten van het kwaad. Een kind. Het was toch nog een kind. En Köhler, die smeerpomp? Die verkoopt mantels en miskelken, verkwanselt massa’s van die occulte satanstroep en schaamt zich niet om er ook nog geld mee te maken.

De lucht was vochtig en koud. Boven Tommi’s hoofd was de bewolking gebroken. Omlijst door zilveren randen stonden de sterren aan de hemel, ijskoude speldenpunten, miljoenen lichtjaren verwijderd.

Reinecke bleef staan.

Hij keek langs de door neonlicht krijtwit verlichte rijen huizen. De kroeg daar op de hoek, waar hij zojuist met Köhler zijn bier had gedronken, was nu dicht. Achter de dichtgetrokken gordijnen van sommige ramen brandde echter nog

licht. Uit de verte klonk televisiegebrabbel. Talkshows of een slechte Hollywoodfilm? In elk geval onnozele troep.

Tommi ademde met open mond de lucht in. En wat hij al honderdduizend keer had gedacht, dreigde weer de overhand te krijgen, samen met het vanouds bekende gevoel van onmacht: wat voor de duivel – ja, de duivel – hebben ze van deze wereld gemaakt?

Hetzelfde als altijd?

Misschien. Maar Reinecke zag weer de dunne, blanke jongensarm, het gekartelde mes, het bloed en de plas urine op de vloer. Hij zag de zwarte capuchons. Hij hoorde weer de onderdrukte ademhaling van Köhler, die schoft, naast zich.

Heel erg.

Zo veel kun je helemaal niet eten als je zou willen uitkotsen. Maar die woede van jou, heeft die je ooit verder geholpen? En dat eeuwige gezoek naar redenen net zomin. Wat beweegt een jongen met een beugel er verdomme toe om deel te nemen aan zulke weerzinwekkende satansrituelen?

Achter Reinecke kleurde de horizon zich met het smoezelige, branderige rood van de stad. Het rood van de hel. De hel hoort bij de hemel, en satan, de gevallen engel, bij God. En op de vraag wat een stel jongeren ertoe kan bewegen om 'zich aan Satan te wijden' vind je ook geen antwoord.

'Wijden'? Kwam dat woord eigenlijk wel voor in hun vocabulaire? Wisten ze iets van kerk, van geloof, van verlossing, hemel en hel? Wie ging er nog naar godsdienstles? Hun apostelen heetten Tom Cruise, Boris Becker en Schumacher. De modeafdeling van Hertie, de dichtstbijzijnde disco of McDonald's waren de kerken waar ze heen gingen. Later heette hun god Mercedes, TUI of Porsche.

Wat is het dan dat die jongens hierheen drijft? Komt het omdat ze genoeg hebben van marketinggoden en hun consumptiewaanzin en op de vlucht slaan? Ergens heen? Dat ze

iets zoeken wat niet hard en extreem genoeg kan zijn, als het hun verveling maar verdrijft?

Is dat het?

Reinecke liep door, een uur lang, steeds maar richting München, tot hij eindelijk een taxi vond. Een antwoord op zijn vraag vond hij niet. Wat drijft hen ertoe?

Thuis in zijn keuken nam Tommi Reinecke een flinke slok uit de fles jenever die voor zulke gelegenheden klaarstond in zijn koelkast. Die borrel hielp niet. En Schopi, de kater, was ook niet teruggekomen, die scharrelde daar beneden ergens rond op de binnenplaats.

Nou, goed.

In de kamer was het stil en Tommi was doodmoe. Hij sloot zijn ogen. Daar lagen nog steeds die foto's: zes-zes-zes, omega, horrorparty's, satansloges. Hij moest eens met Do Folkert praten, hoewel er niets was waar hij meer tegen opzag dan de blik uit haar in wanhoop wijd opengesperde ogen, en dan het eindeloze gepraat over haar verstandhouding met haar dochter.

Maar één ding stond voor hem vast: Kati mocht dan duizend redenen hebben en er kon haar van alles zijn overkomen, maar dat een meisje als zij serieus was betrokken bij een stel-letje gekken als die lui van de loge van zes-zes-zes was toch echt ondenkbaar.

Maar met wie dan?

zich steeds opnieuw. Alleen de taal die de aanwezigen spraken, was telkens een andere – nu eens Frans, dan weer Engels of Spaans, en soms zelfs Japans. Vroeger had ze samen met Pietro Bombalo een plaatsje gezocht voor de bloemstukken, interviews gegeven en met een fotogeniek lachje gepreveld: ‘O ja, ik ben dolgelukkig dat ik de vrouw mag zijn van een man als Bernd. Het leven met hem is zo afwisselend en plezierig...’ Zinnetjes die Bombalo haar had voorgekauwd, omdat ze naar zijn mening ‘een snaar in het hart van de lezer lieten trillen’. Maar later was ze zich afzijdig gaan houden en had ze de voorkeur gegeven aan zwijgen. Liegen – al was het maar met een lachje – stuitte haar tegen de borst.

Ze richtte haar blik op de druk gebarende, schreeuwende Bombalo, stak een sigaret op en schudde haar hoofd. Steeds weer hetzelfde liedje, dacht ze. Een gekkenhuis. Naar alle opwindung te oordelen, zou je denken dat de wereld verging. En straks, als alles achter de rug was – als de journalisten hun vragen hadden gesteld, de fotografen hun fotootjes gemaakt hadden en de cameralieden hun opnames klaar hadden – zou Bombalo uitgeput maar zielsgelukkig in een luie stoel hangen, een slokje nemen van zijn Campari en trots zeggen: ‘Nou, mensen, was dat goed geënceneerd of niet? Je hoeft de wereld alleen maar te tonen hoe beroemd je bent, dan zal ze het geloven óók.’

Ze zag hoe hij opnieuw zijn handen ophief. Het geroezemoes hield even op. Hij haastte zich naar de deur en luisterde gespannen. Nog enkele maten, dan zou het concert afgelopen zijn. De trombones schetterden luid, de pauken roffelden, de strijkers speelden fortissimo. Over enkele seconden zou de zaal veranderen in een kolkende zee, opgezweept door een orkaan van applaus en gejuich – een gigantische springvloed die over het podium golfde en ‘Bravo! Bravo!’ bulderde.

Bombalo trok zich iets terug van de deur. De bedienden in livrei rechtten hun ruggen.

‘Nog tien seconden, mijne heren,’ kondigde Bombalo trots aan.

De aanwezigen wachtten in stilte. Achter de deur, in de immense concertzaal, dreunden nu de pauken en het koper.

‘Hij weet het orkest te betoveren,’ zei iemand, de stilte in de kamer verbrekend.

De slanke blonde vrouw doofde haar pas aangestoken sigaret in een vaas met bloemen en haalde beide handen door haar lange haar. De verslaggevers en cameralieden draaiden hun hoofden naar haar om, alsof ze haar nu pas opmerkten. Twee fotografen lieten hun flitslampen blikkeren. Ze deed geen moeite om een glimlach te tonen en bleef recht voor zich uit staren. Morgen zouden vele duizenden onder die foto’s kunnen lezen: ‘Carola Donani, de stralend mooie echtgenote van de beroemde dirigent Bernd Donani. Naar verluidt zou alleen al haar collier twee ton waard zijn.’ En de vrouw van Jan Modaal zou onder het genot van een kopje koffie een zucht slaken en denken: wat moet zo’n vrouw zich gelukkig voelen...

Carola Donani wendde haar blik af om Bombalo aan te kijken. Hij, Pietro Bombalo, was de impresario die niets naliet om de naam Bernd Donani tot een begrip in de wereld van de klassieke muziek te maken; die contracten voor hem afsloot voor concerten die pas over twee jaar zouden worden gegeven; die vliegtuigen voor Donani charterde; die perscommuniqués uitgaf waarin werd gemeld dat Donani een ongeval had gehad, maar als door een wonder gespaard was gebleven; die opnamen arrangeerde waarop Donani hand in hand met beroemde filmsterren te bewonderen was, met eronder de tekst: ‘Een nieuwe romance? Zelden keek Donani zo gelukkig...’ Ja, Pietro Bombalo was een meester in zijn vak, maar van Carola Donani snapte hij niets; niet van wat zij dacht of voelde of wat haar innerlijk verscheurde. In de ogen van Bombalo was zij slechts de echtgenote van een rijk man – wat wilde ze nog meer?

Carola's blik ontmoette die van Bombalo, en het was alsof twee degens elkaar kruisten, totdat hij zich met een ruk omdraaide en naar de deur beende. Het slotakkoord, één seconde doodse stilte, daarna het donderende applaus van duizenden handen. Juichkreten, stampende voeten. Die bedienden in livrei rukten de deur open, de verslaggevers drongen op en de geluiden van het applaus, het gegons van stemmen en gedreun van stampende voeten golfd en de kamer in. Toen dook te midden van de mensenmassa voor de deuropening een gebruid hoofd op, omkranst door wit haar en overdekt met parelend zweet; uitgeput, de ogen vervuld van moeheid en het verlangen naar rust, ondanks de lachrimpels eromheen.

Z'n strikje zit alweer scheef, dacht Carola, terwijl ze zich losmaakte uit de zee van bloemen. Geen mens die het ziet, zelfs Bombalo niet, hoewel hem toch nooit iets ontgaat. En dat terwijl z'n strikje na afloop van een concert altijd scheef zit. Zo ken ik hem al acht jaar.

Ze worstelde zich door de mensenmassa, en zodra Donani haar zag, wist hij wat ze wilde. Glimlachend hief hij zijn kin op. Carola trok het strikje recht en depte met haar zakdoek de zweetdruppels van zijn gezicht.

'Dank je, m'n schat,' zei hij zacht.

Toen richtte hij zich op, stapte zij achteruit en begonnen de camera's te snorren en te flitsen.

Opening van het seizoen in Parijs.

Een Beethovenconcert, met Bernd Donani vóór het orkest.

Hét evenement van het uitgaansseizoen voor de society van Parijs.

Tien keer moest Donani terug naar de zaal om buigend het applaus in ontvangst te nemen. Toen stond hij de pers te woord om aan te vullen wat Bombalo al had verteld. Naar Carola keek niemand meer om; zij zat te midden van de bloemen rustig af te wachten.

Bij het horen van een stem schrok ze op. Ze had die stem zo-even al gehoord, maar zich niet kunnen voorstellen dat de woorden voor haar waren bestemd. Pas toen de stem zei: 'Mevrouw, mag ik ook u gelukwensen?' realiseerde ze zich dat ze werd aangesproken.

Toen ze opkeek zag Carola een jonge, slanke man voor zich staan, met het gebruinde, enigszins meisjesachtige uiterlijk van iemand uit het zuiden van Frankrijk. Zijn grote, donkerbruine ogen schitterden. Zijn smalle handen pakten haar hand vast en brachten die iets omhoog, zodat de zachte, volle lippen er een vluchtige, nauwelijks voelbare kus op konden drukken.

'U kent mij niet?' vroeg hij. Zijn Duits met een Frans accent klonk zangerig en was even zacht als zijn jongensgezicht.

'Nee,' zei Carola langzaam.

'Hoe zou zo'n kleine man u ook opgevallen kunnen zijn?' Hij keek om naar Donani, die van zijn champagne nipte, omringd door heren in rokkostuum. 'In vergelijking met hem zijn wij slechts piepende muisjes.'

Carola lachte zacht. Wat klinkt dat leuk, dacht ze, piepende muisjes. Maar het is wel treffend, het geeft de atmosfeer die de grote Donani omgeeft exact weer. Hij is de zon, en alle lagere schepselen koesteren zich in zijn straling om te groeien en te bloeien.

'Mag ik me even aan u voorstellen: Jean Leclerc,' zei de jongeman.

'Leclerc?'

'Violist in l'Orchestre de Paris,' zei hij met een verbitterd lachje. 'Ik geloof nauwelijks dat uw man, dirigent van ons orkest, me ooit heeft opgemerkt. Behalve dan als ik een fis in plaats van een f speel. Donani, zo zegt iedereen, beschikt over een absoluut gehoor.'

'Dat doet hij inderdaad.' Ze streek een lok van haar voorhoofd. 'Het staat in ieder interview. Bombalo zal nooit nalaten de journalisten daarop te wijzen.'

‘U ziet er niet gelukkig uit, mevrouw,’ zei Jean Leclerc zacht. Carola keek hem vernietigend aan.

‘Wat wilt u van mij?’ vroeg ze bijna lomp.

‘Ik let al sinds maanden op u.’ Leclerc keek om zich heen. Donani stond anekdotes uit zijn leven te vertellen, bedacht door Bombalo. Degene die er het hardst om lachte, was Bombalo zelf, hoewel hij ze al honderd keer moest hebben gehoord. ‘Ik heb op u gelet sinds ons orkest met Donani aan z’n wereldtournee begon.’

‘U zou er verstandiger aan doen wat beter op uw f te letten,’ zei Carola, terwijl ze uit de diepe fauteuil opstond. Ze was iets groter dan Leclerc, maar dat kwam alleen door haar naaldhakken.

‘U bent ongelukkig, madame,’ hernam Leclerc.

‘Wie geeft u het recht zo brutaal tegen mij te zijn?’ Ze wilde weglopen naar Donani, om een eind te maken aan het gesprek. Tot haar verbazing merkte ze dat Leclerc zijn hand op haar arm had gelegd. Ze voelde de warme gloed ervan door de stof van haar mouw. Ze bleef staan en keek hem met haar blauwe ogen, die donker waren van woede, indringend aan. ‘Wat moet dat?’

‘U heeft mij een vraag gesteld, madame. En die zou ik graag als volgt beantwoorden: als een man een mooie vrouw ziet lijden, is hij verplicht haar te helpen. Zo denken de mannen uit de streek waar ik vandaan kom er tenminste over. Tenslotte waren de ridderlijke troubadours onze voorvaderen.’

‘U komt uit de Provence?’

‘Inderdaad. Uit Arles.’

‘Uw Duits mag er zijn.’

‘Ik heb aan het Berlijns conservatorium gestudeerd, madame.’ Jean Leclerc liet Carola los, nu ze geen aanstalten meer maakte zich te verwijderen. Toen ze hem opnieuw aankeek, had de woede in haar blik plaatsgemaakt voor een mengeling van verbazing, verholen angst en een onuitsproken vraag.

‘Ik bén niet ongelukkig,’ zei ze plotseling zacht.

‘Toch wel, madame.’

‘U vergist zich.’

‘En u maakt zichzelf maar wat wijs. Ik heb naar u gekeken, toen u zich onbespied waande. De uitstraling om u heen heeft veel weg van de goudkleurige hemel rondom een stenen Boeddhabeeld. U gaat door het leven als een koningin die afgunstig is op een bedelvrouw.’

‘Onzin!’ Carola knipoogde naar haar man, die zijn champagnekelk in een toast naar haar ophief.

‘Kom er toch bij!’ riep hij haar toe.

Leclerc glimlachte spottend. ‘De grote meester wenkt. Toe maar, madame, snelt u toe! Er wordt u een glaasje champagne gegund.’ ‘U bent een brutale vent!’ Carola hijgde van woede. ‘Ik begrijp zelf niet waarom ik nog langer naar u luister.’

‘Omdat u wilt horen wat u anders alleen maar denkt, madame. Carola Donani, echtgenote van de grootste dirigent van onze tijd. De droom van miljoenen vrouwen, nietwaar? U bewoont in West-Duitsland een kast van een villa. U toert rond in een witte sportwagen. U draagt briljanten, saffieren, robijnen en smaragden. U bezit nertsmantels en chinchillajasjes. Nooit hoeft u zich af te vragen hoe duur een steak zal zijn. Voor u heeft geld het aureool van het bijzondere verloren. Wie zou niet graag een dergelijk leventje willen leiden?’ Leclerc laste een korte pauze in en keek Carola aan. Haar ogen glinsterden. ‘Maar hoe ziet de werkelijkheid eruit? Uw ogen, madame, uw ogen verraden het, als u alleen bent. U droomt ervan weer een jong meisje te zijn en opnieuw te beginnen. Dan zou u veel dingen heel anders doen. En vóór alles zou u een man uitzoeken die tijd voor u heeft en met ú is getrouwd, in plaats van met de symfonieën van Mozart en Beethoven.’

‘Waar haalt u de brutaliteit vandaan!’ zei Carola Donani. Toen draaide ze zich abrupt om en liet Leclerc staan. Met snelle passen liep ze naar Bombalo en liet zich door hem een

glaasje champagne aanreiken. Vrijwel meteen werd ze geabsorbeerd door de kring van heren in rokkostuum. Alleen haar lachje was nog te horen. Het klonk kil en gekunsteld.

Jean Leclerc bleef tussen de bergen bloemen staan, stak een sigaret op, nam gretig een paar trekken en drukte hem weer uit.

Het was hem gelukt! Hij had Carola Donani aangesproken. De eerste stap was gezet. Hij had een deur geopend en zich ervan kunnen overtuigen dat het de juiste was.

Onopgemerkt verliet hij de dirigentenkamer.

In de foyer van het gebouw stuitte hij op de laatste concertbezoekers. Smokings, bontstola's om blote schouders, gezichten die nog rood waren van opwinding.

'Hij dirigeert als een god,' hoorde hij een vrouw zeggen.

Leclerc glimlachte boosaardig. Ook goden zijn kwetsbaar, dacht hij. En godinnen smachten naar een menselijk bestaan.

Over Parijs, de stad aan de Seine, straalde de lichte hemel van een warme zomeravond.

De hotelkamer was, zoals altijd, uitgekozen door Bombalo. Het was een zaal van een slaapkamer, met hoge glazen deuren die uitkwamen op een balkon met uitzicht op de Seine. De torens van de Notre Dame leken te zweven onder de nachtelijke hemel.

Bernd Donani lag al uitgekled in bed. De partituur die hij bestudeerde was die van een symfonie van een modern componist, hem toegezonden door een muziekuitgeverij met het verzoek het werk te beoordelen. De componist was niet onbekend, maar de symfonie was niettemin armzalig. Daar kwam nog bij dat Donani niet gecharmeerd was van twaalftoons-harmonieën. Voor hem was een symfonie van Beethoven of Tsjajkovski een machtige berg die telkens opnieuw veroverd en bedwongen moest worden en hem steeds met nieuwe

moeilijkheden confronteerde. Des te bevredigender was het daardoor om aan het slot van een concert de baton op de lessenaar te kunnen leggen en uitgeput te beseffen dat er niet meer uit de muziek te halen viel dan erin te horen was geweest. Wat stelde de muziek van de moderne componisten in vergelijking daarmee voor, muziek die onveranderlijk klonk alsof ze door mechanische instrumenten werd voortgebracht?

Carola Donani kwam vanaf het balkon terug in de slaapkamer. Ze was nog geheel gekleed. Bernd Donani gooide de partituur op de rand rond het brede bed en leunde achterover in de kussens. Hij geeuwde achter zijn hand en stak zijn andere hand uit, zodat het leek alsof hij de celli en houtblazers een inzet wilde aangeven.

‘Kom in bed, schat,’ zei hij, opnieuw geeuwend. ‘Ik voel me gebroken. Altijd die feesten aan het eind van zo’n zware dag.’

‘Nee!’ zei Carola hardop, terwijl ze steun zocht tegen de openstaande balkondeur. Met een ruk zag ze zijn hoofd omhoogkomen.

‘Hoezo, nee?’

‘Ik kom niet.’

‘Ik geloof graag dat Parijs bij nacht betoverend is. Maar dat zal morgen ook nog wel zo zijn, lieverd.’ Donani liet zich onder de geborduurde deken glijden en slaakte een zucht. ‘Als je eens wist hoe moe ik ben. Laten we gaan slapen, in plaats van de nacht in te staren.’

‘Wie dwingt jou het leven te leiden dat je al jaren leidt?’ Haar stem klonk hees van opwinding.

‘Wat een vraag, lieverd. Bombalo...’

‘Verdient hij het geld, of jij? Is hij bij jóu in dienst, of ben jij degene die naar zijn pijpen moet dansen?’

‘Hij is... goeie genade, schat, kom nou toch slapen!’

‘Schat, engeltje, lieverd, prinsesje, ik ben die koosnaampjes van je beu!’ Haar stem werd luider. ‘We zijn nu negen jaar met elkaar getrouwd.’

‘En ik zegen ieder uur van al die honderdacht maanden!’ Donani kwam weer overeind en leunde tegen het hoofdeinde van het bed. ‘Wat mankeert je eigenlijk? Zenuwen? Migraine, misschien? Moet ik een dokter laten komen?’

‘Ik heb geen behoefte aan een dokter, maar aan een man!’ riep Carola uit. Plotseling zocht alles in haar zich een uitweg. Ze hield niet langer rekening met de openstaande balkondeuren, met de kamer ernaast, met het decorum van een vrouw die haar geluk had gedragen als een soort mantel. Ze gooide het allemaal van zich af, alsof een soort explosie haar de kleren van het lijf rukte. Alle kostbare cadeaus waarmee haar man haar gedurende de afgelopen jaren had volgehangen, verbleekten in de felle bliksemflits die haar hart doorboorde.

Bernd Donani zag het vanuit bed roerloos aan, met de grote, verwonderde ogen van een kind dat de vriendjes met wie hij altijd heeft gespeeld niet meer begrijpt, omdat ze zeiden: weg jij, we moeten jou niet meer. En zo plotseling, zonder enigerlei waarschuwing vooraf.

‘Wat... wat is er toch, Carola?’ vroeg hij verbijsterd.

‘Wat *bén* ik eigenlijk voor je?’ Ze sloot de balkondeuren. Na die eerste uitbarsting kreeg haar nuchtere verstand weer de overhand. ‘Zeg alsjeblieft niet: “Je bent mijn vrouw.” Natuurlijk ben ik dat. In mijn pas staat jouw naam achter mijn voor-naam. Onze twee kinderen dragen de naam Donani. Iedere dag lees ik die naam in de krant, of op de rekeningen die ze ons sturen. Het valt niet te ontkennen: ik *bén* mevrouw Carola Donani. Maar is het voldoende om die naam te dragen? Als je de moeite zou nemen om, behalve aan het tweede deel van de *Eroica*, ook eens aan mij te denken, zou je zelf wel op het antwoord komen. Maar het enige waaraan jij denkt, zijn die symfonieën van je!’

‘Daar leven we toevallig van.’

‘Nou, ik zou nog liever honger lijden, als ik maar wist dat ik je vróúw was.’

Nerveus haalde Donani een hand door zijn witte haar. ‘Jij weet niet wat honger is, Carola.’

‘Maar ik weet wél wat het wil zeggen de vrouw te zijn van een man die nooit tijd heeft. Die vandaag hier in Parijs en morgen in Londen moet dirigeren, overmorgen in Milaan en aan het eind van de week in Brussel. Ik ken alle luxesuites van de Grand Hotels tussen Tokio en Montreal, ik weet dat de portier van Miramar in Palermo een rode neus heeft en dat de hoofdkelner van het Park Hotel in Kopenhagen drie kinderen te eten moet geven. Ik ben overal thuis, móet overal thuis zijn, behalve daar waar ik thuishoor, bij m’n kinderen. Maar ik zie Alwine en Babette nog maar twee weken per jaar! En ik heb een man die ’s ochtends in hemdsmouwen orkest-repetities leidt, ’s middags met z’n solisten moet repeteren en ’s avonds in rokkostuum voor tweeduizend mensen optreedt om Chopin en Brahms te celebreren; en na afloop ligt hij uitgeput in bed te geeuwen en zegt half slapend: “Kom toch in bed, schat.” Noem je dat léven?’

Donani zweeg. De kinderlijke uitdrukking in zijn ogen was nu verdwenen. Peinzend staaarde hij zijn vrouw aan. Carola stond in haar prachtige rode Griekse avondjurk voor het raam, trillend van verontwaardiging en omlijst door de lichte nachtelijke hemel. Als Japans lakwerk op onyx, dacht hij onwillekeurig.

‘Nou? Waarom zeg je niks?’ riep ze uit toen hij bleef zwijgen.

‘Wat kan ik erop zeggen, Carola?’ Zijn stem klonk bedaard. Hij staaarde haar nog steeds aan en schudde langzaam zijn hoofd. ‘Ik begrijp het gewoon niet.’

‘Dus jij begrijpt niet dat ik méér van het leven verlang dan sieraden, bont, geld, recepties, hoogdravende maar nietszeggende toespraken en gevulde champagneglazen?’ Met een paar vlugge pasjes kwam ze naar het voeteneinde van het bed en boog zich ver naar voren. Hij kon recht in haar décolleté kij-

ken en lachte als een schooljongen. Wat is ze toch mooi, dacht hij.

‘Ik ben zevenentwintig,’ zei ze luid.

Donani knikte. ‘Als iemand anders dat over jou tegen me zou zeggen, zou ik hem een draai om z’n oren geven. Je ziet er nog precies zo uit als toen ik je leerde kennen. Achttien was je toen.’

‘Ja. En is een vrouw op haar zevenentwintigste voor jou alleen nog maar een etalagepop, die je vol kunt hangen met juwelen en dure kleding?’

‘Schat...’

‘Ik kan er niet meer tegen, Bernd.’ Carola ging op de rand van het bed zitten en sloeg haar handen voor haar ogen. ‘Het is heel goed mogelijk dat jij me echt niet begrijpt, dat je alleen nog maar gevoel hebt voor je muziek, dat je inderdaad van me houdt, op jouw manier dan, ongeveer zoals andere mannen met een foto van hun dure jacht lopen te leuren of hun gasten rondleiden door het park rondom hun villa. Zó loop jij te koop met je vrouw, als een zichtbaar bewijs voor je succes. Het dringt niet eens tot je door hoe afschuwelijk dat is voor een vrouw, hoe verstikkend en smorend voor haar gevoelsleven.’ Ze draaide zich om en legde haar beide handen op zijn borst. ‘Toe, Bernd, laten we voor één keertje, voor deze ene keer dit jaar, échte mensen zijn. Laten we voor een week of vier, zes, naar huis rijden. Dan kunnen we fijn met de kinderen ravotten, wandelingen maken, uitrusten, elkaar opnieuw leren kennen en met elkaar vrijen zoals vroeger, toen je nog tweede dirigent in Bielefeld was en ik je kon troosten omdat ze je die *Butterfly*-première, die ze je hadden beloofd, toch weer niet lieten dirigeren. Weet je nog, die dag zijn we eropuit getrokken, zijn onder die appelboom gaan liggen en...’

‘Het was een perenboom, schat.’

‘Klopt, het wás een perenboom. Dus dat weet je nog?’

‘De dingen die wij samen hebben beleefd, zal ik nooit vergeten.’

‘En hoe ziet ons leven er nu uit? Heb je de tijd nog om er weer eens met mij op uit te trekken en als twee kinderen door de bossen te zwerven, hand in hand?’

‘M’n agenda, lieverd. Je weet zelf hoe druk ik ’t heb.’

‘We worden erdoor verslonden, Bernd!’ Carola was opgesprongen. ‘Merk je dan niet hoe we door jouw roem worden verslonden? Ik heb me ooit eens zo warm en geborgen gevoeld in je liefde. Maar nu bevries ik! Wat hebben de kinderen aan ons? Iedere week een briefkaart uit een ander land. Wat heb ik nog aan je? Elke ochtend een paar recensies in de krant waarin ik kan lezen hoe beroemd jij wel bent en hoe soeverein mijn heer gemaal Béla Bartok dirigeert. Sinds een jaar of vier leid ik het leven van een non. Heb je er enig idee van wat het zeggen wil om al op je drieëntwintigste te moeten leven alsof je het celibaat hebt omhelsd? Goeie genade, moet ik soms naakt voor je gaan staan en je smeken: “Kijk toch eens naar me, ik ben een vrouw, pak me vast, neem me, ik ben van jou. Zie je dan niet dat ik van jouw wil zijn?” Maar wannéér kan ik dat tegen je zeggen? Zelfs daarvoor ontbreekt me de tijd. Recepties, feesten, soirées tot vroeg in de ochtend; en dan het gevoel alsof je lood in je armen en benen hebt, en gedwongen rust, want de volgende ochtend begint het allemaal van voren af aan. Orkestrepetitie, solistenrepetitie, dag in, dag uit, iedere avond en iedere nacht opnieuw. Bernd, dit houd ik niet meer uit. Ik houd ’t niet meer uit!’

Ze schreeuwde opnieuw en drukte haar handen tegen haar oren, alsof ze haar eigen stem niet meer wilde horen.

Donani zweeg. Zijn gezicht was bleek geworden en hij zocht verwoed naar verklaringen, geruststellende woorden. Hij was doodop, probeerde zijn onweerstaanbare drang tot geeuwen de baas te worden en snakte naar rust. Zijn lichaam snakte naar het verrukkelijke gevoel languit te kunnen liggen. ‘Voor de

onbekende uitvinder van het bed zou in ieder huishouden een eerbewijs moeten hangen,' had hij eens opgemerkt. Een uitspraak die karakteristiek was voor Donani, maar Bombalo had het afgekeurd voor de media. Een dirigent die graag in zijn bed ligt is niet wervend genoeg, tenzij hij er niet alléén in ligt.

'We zullen morgen een wandeling door het Bois de Boulogne maken. Tevreden, schat?' Hij rekte zich behaaglijk uit. Morgenochtend tussen elf en twaalf uur zou dat nog net kunnen. Het orkest kan het adagio ook wel onder de concertmeester doornemen. 'Een heel uur vrij,' dacht hij hardop, 'van elf tot twaalf. Kom je nu slapen, lieverd?'

Carola bleef hem van vóór het bed staan aanstaren. Wat is hij me plotseling vreemd, dacht ze geschrokken. Het lijkt wel alsof ik, samen met alles wat ik eruit heb gegooid, ook alles heb weggegooid wat ons met elkaar verbond. Nu voel ik me plotseling leeg, op m'n zevenentwintigste niet meer dan een glanzende, lege huls. Als hij me nu aanraakte, zou ik me verzetten, wist ze. Ik zou van me afslaan en hem krabben en bijten, zoals ik ook zou doen als een andere man probeerde me te verkrachten. Zo koud laat hij me opeens, zo... zo walg ik plotseling van hem.

Ze haalde diep adem en bespeurde in haar innerlijk ontsteltenis over de transformatie die zich daar had voltrokken. Donani geewde opnieuw en liet zich onder de dekens glijden. Bah, wat haat ik het plotseling allemaal, dacht ze. Een oude, versleten man is hij, meer niet. Op z'n achtenveertigste al een ouwe vent. Maar ik ben jong! Ik heb nog een heel leven voor me, ik ben pas zevenentwintig. Eenentwintig jaar jonger dan deze Bernd Donani wiens naam ik draag. Misschien is het dan tóch waar dat je een leeftijdsverschil niet gewoon maar kunt negeren, zelfs niet als je denkt dat je genoeg van hem houdt om daartoe in staat te zijn. Het is zelfbedrog waarvoor je ooit de rekening gepresenteerd krijgt. Een paar jaar verschil is te overbruggen, maar eenentwintig jaar? Dat is

bijna een kwarteeuw! Daar is geen enkele liefde tegen opgewassen. Op een gegeven moment zal zelfs de grootste liefde niet meer bij machte zijn het dubbele op te brengen van wat de natuur normaal verlangt.

‘Je had nooit mogen trouwen,’ zei ze zacht maar duidelijk verstaanbaar.

Donani’s hoofd kwam omhoog van het kussen. ‘Dat zegt Bombalo ook altijd. Tja, ze hebben nu eenmaal niet allemaal zo’n verrukkelijk vrouwtje als ik. Kijk hier eens...’ Zijn hand tastte naar Carola’s bed, schoof het kussen opzij en goochelde een platte doos tevoorschijn. Als ze in bed was gaan liggen had ze die moeten vinden.

‘Het was de bedoeling dat je hem zelf zou ontdekken, schat,’ zei hij vermoed. ‘Ik kon niet weten dat je vannacht zo over je toeren zou zijn. Toe, bekijk het even!’

Hij liet de cassette openspringen en hield hem voor haar op. Op het rode satijn lag een platina collier, bezet met robijnen en briljanten. Een vorstelijk sieraad.

Carola gunde het nauwelijks een blik. Ze verroerde zich niet. Ze stak haar hand er niet naar uit, maar bleef er langs heen staren, naar het verwachtingsvolle gezicht van haar echtgenoot.

‘Wat ken je me toch slecht,’ zei ze eindelijk. Langzaam sprekend voegde ze eraan toe: ‘Goud, briljanten, wat héb ik eraan? Ik zou het met liefde allemaal weggeven als ik er mijn geluk van vroeger mee kon terugkopen, als ik op die manier alles weer kon maken zoals het toen was. O, ik zou álles weg-schenken, als je weer de mijne zou zijn, in plaats van de slaaf van je beroep. Maar dat begrijp jij toch niet. Misschien ook mág je het niet begrijpen, zodat je de man kunt blijven die je nu bent: de grote Donani. Maar ik kan zo niet langer leven. Ik kán het gewoon niet meer.’

Ze draaide zich om en liep de slaapkamer uit. Op de gang kon ze zijn bijna klagende stem nog horen.

‘Maar schat, waar wil je nu nog heen?’

Toen viel de deur achter haar dicht. Ze had het gevoel alsof ze zojuist, opgelucht, de poort had dichtgetrokken van een wereld waaraan ze met veel geluk had weten te ontsnappen.

De Place de l’Opéra lag er op dit nachtelijk uur verlaten bij. Af en toe cirkelde een eenzame taxi om de fontein. Boven het met schijnwerpers verlichte bassin stond een dronken man over te geven.

De warme, lichte zomernacht leek Parijs te koesteren, zo zacht was de lucht. De hemel leek van zijde, bestikt met flonkerende diamanten. Carola Donani keek op haar horloge.

Drie uur ’s nachts.

Na haar vertrek uit het hotel had ze doelloos rondgelopen. Eerst langs de oever van de Seine, van brug tot brug. Onder de overspanningen en op de banken langs de voetpaden lagen clochards te snurken, toegedekt met uitgevouwen kranten. Ze was kritisch opgenomen door twee nachtwakers die ze tegenkwam. Ze waren blijven staan totdat ze uit het zicht verdwenen was. Om deze tijd een vrouw in haar eentje bij de Seine? Dat kon onmogelijk in de haak zijn. Vaak genoeg zag je hen de volgende ochtend terug, maar dan in het mortuarium. De Seine is een populaire eindbestemming voor mensen die gebukt gaan onder liefdesverdriet. Van de Seinebruggen was Carola Donani weer naar het centrum afgedwaald en ten slotte op de Place de l’Opéra beland. Ze stond nu op het grote plein naar het felverlichte gebouw van de Opéra te staren en huiverde, ondanks de warme nachtlucht. Ze kromp ineen en trok haar nertsstola wat dichter om zich heen.

‘Mag ik u mijn jas aanbieden, madame?’ vroeg een stem. Als door een adder gebeten draaide ze zich om. Achter haar, omlijst door het klaterende water van de fontein, stond Jean Leclerc. Hij glimlachte haar vriendelijk toe en maakte al aanstalten zijn colbert uit te trekken.